БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 14 (1018)

19 ЯНВАРЬ ЯКШАНБА 1958 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1958 йилги Давлат плани тўғрисида

Қ О Н У Н

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан тайёрланган Ўзбекистон ССР Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1958 йилги Давлат плани Ўзбекистон ССР Олий Совети Бюджет комиссияси томонидан киритилган тузатишлар билан маъқуллансин.

2. Ўзбекистон ССР Олий Совети Бюджет комиссиясининг хотимасида қайд қилинган Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1958 йил Давлат плани бўйича таклиф ва изохларни кўриб чиқиш ва шунингдек Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлисларида депутатлар томонидан баён этилган таклиф ва изоҳларни кўриб чиқиш ва булар бўйича тегишли қарор қабул қилиш Ўзбекистон ССР Министрлар Советига топширилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. РАШИДОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ж. ИЛҲОМОВА.

1958 йил, 18 январь. Тошкент шаҳри.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг 1958 йилги Давлат бюджети тўғрисида

Қ О Н У Н

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

1-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан тақдим этилган Ўзбекистон ССРнинг 1958 йилги Давлат бюджети, Бюджет Комиссиясининг доклади юзасидан қабул қилинган ўзгартиришлар билан даромадлари бўйича ҳаммаси бўлиб 8.605.762 минг сўм ва харажатлари бўйича ҳаммаси бўлиб 8.589.376 минг сўм миқдорида, даромадлари харажатларидан 16.386 минг сўм миқдорида оширилиб тасдиқлансин.

2-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1958 йилги Давлат бюджетида давлат ва кооператив корхона ҳамда ташкилотларидан олинадиган даромадларнинг умумий суммаси 6.833.101 минг сўм белгилансин.

3-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1958 йилги Давлат бюджетида халқ хўжалигини — оғир саноатни, қурилиш индустриясини, енгил ва озиқ-овқат саноатини, қишлоқ хўжалигини, транспорт, турар-жой, коммунал хўжалигини ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларини янада ривожлантиришни маблағ билан таъминлаш харажатларининг умумий суммаси 4.319.796 минг сўм белгилансин.

4-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1958 йилги Давлат бюджетида социал-маданий тадбирларга—умумий таълим мактаблари, техникумлар, олий ўқув юртлари, илмий-текшириш муассасалари, фабрика-завод шогирдлиги мактаблари, кутубхоналар, клублар, театрларга, матбуот, радио эшиттириш ва маориф ҳамда маданиятга доир бошқа тадбирларга; касалхоналар, болалар яслилари, санаториялар, соғлиқни сақлаш ҳамда физкультурага доир бошқа муассасаларга; пенсия ва нафақаларга ажратиладиган маблағларнинг умумий суммаси 3.740.732 минг сўм белгилансин.

5-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1958 йилги бюджетида давлатни идора қилиш органларини асрашга ажратиладиган маблағларнинг миқдори 281.056 минг сўм белгилансин.

6-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1958 йилги республика бюджети даромадлари бўйича 5.376.204 минг сўм миқдорида ва харажатлари бўйича 5.359.818 минг сўм миқдорида, даромадлари харажатларидан 16.386 минг сўм миқдорида оширилиб тасдиқлансин.

7-модда. Тошкент шаҳри, областлар ва Қорақалпоғистон АССРнинг 1958 йилги бюджетларининг умумий суммаси 3.229.558 минг сўм миқдорида, шу жумладан қуйидагича белгилансин:

	(Минг сўм ҳисобида)
Тошкент шаҳри	626.302
Тошкент области	468.520
Фарғона области	317.581
Андижон области	237.637
Наманган области	197.648
Самарқанд области	425.603
Бухоро области	222.359
Қашқадарё области	180.396
Сурхондарё области	155.789
Хоразм области	141.854
Қорақалпоғистон АССР	255.869

8-модда. Тошкент шаҳри, областлар ва Қорақалпоғистон АССР бюджетларига умумиттифоқ давлат солиқ ҳамда даромадларидан 1958 йил учун ажратмалар қуйидаги миқдорларда белгилансин:

а) оборот солиғи тушимларидан: Тошкент шаҳри — 5,0 процент, Тошкент области — 33,6 процент, Фарғона области — 6,1 процент, Андижон области — 6,7 процент, Наманган области — 15,3 процент, Самарқанд области — 13,1 процент, Бухоро области — 9,3 процент, Қашқадарё области — 29,9 процент, Сурхондарё области — 11,4 процент, Хоразм области — 11,5 процент, Қорақалпоғистон АССР — 42,8 процент;

б) қишлоқ хўжалиги солиғи ва ўрмон даромади тушимларидан — 100 процент, бўйдоқ, ёлғиз ва кам оилали СССР гражданларидан олинадиган солиқдан — 40 процент ва СССР Халқ хўжалигини ривожлантириш давлат заёмига (1957 йил чиқарилиши) ёзилишдан тушадиган маблағлардан — 80 процент;

в) колхозлардан олинадиган даромад солиғидан: Самарқанд области — 90 процент, Тошкент ва Қашқадарё областлари — 80 процент, Фарғона ва Бухоро областлари — 70 процент, Наманган области — 50 процент, Сурхондарё ва Хоразм областлари — 40 процент, Андижон области — 35 процент, Қорақалпоғистон АССР — 100 процент;

г) машина-трактор станцияларининг даромадларидан: Тошкент, Фарғона, Наманган, Самарқанд, Бухоро, Қашқадарё, Сурхондарё ва Хоразм областлари — 10 процент, Андижон области — 5 процент, Қорақалпоғистон АССР — 50 процент;

д) аҳолидан олинадиган даромад солиғидан: Бухоро, Қашқадарё, Сурхондарё ва Хоразм областлари, Қорақалпоғистон АССР — 100 процент, Наманган области — 70 процент, Андижон, Фарғона, Самарқанд областлари — 60 процент, Тошкент области — 50 процент, Тошкент шаҳри — 10 процент.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. РАШИДОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ж. ИЛҲОМОВА.

1958 йил, 18 январь. Тошкент шаҳри.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг

Қ А Р О Р И

ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ 1956 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИНИНГ ИЖРОСИ ҲАҚИДАГИ ҲИСОБОТНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССРнинг 1956 йилги давлат бюджетининг ижроси ҳақидаги ҳисобот даромадлар бўйича 4.901.789 минг сўм, харажатлар бўйича 4.795.039 минг сўм миқдорида, даромадлар харажатлардан 106.750 минг сўм ортиқ ҳолда тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. РАШИДОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ж. ИЛҲОМОВА.

1958 йил. 18 январь. Тошкент шаҳри.

Ўзбекистон ССР Конституцияси (Асосий Қонуни)нинг 19, 48 ва 50-моддаларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

Қ О Н У Н

1-модда. СССР Конституцияси 14-моддасининг «м» пунктига мувофиқ, Ўзбекистон ССР Конституцияси 19-моддасининг «м» пункти қуйидагича баён қилинсин:

«м) иттифоқ-республика қарамоғидаги саноат ва қурилишни бошқариш; республика қарамоғидаги банкларни, саноат, қурилиш, қишлоқ хўжалиги ва савдо корхоналарини ҳамда республика қарамоғидаги ташкилотларни бошқариш, шунингдек маҳаллий саноатга раҳбарлик қилиш».

2-модда. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг қуйидаги Фармонлари тасдиқлансин:

«Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги билан Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлигини бирлаштириш тўғрисида» 1957 йил 3 июль Фармони;

«Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Совет контроль комиссиясини тузиш тўғрисида» 1957 йил 30 август Фармони.

3-модда. Ушбу Қонуннинг 2-моддасига мувофиқ. Ўзбекистон ССР Конституциясининг 48 ва 50-моддалари қуйидагича баён қилинсин:

«48-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон ССР Олий Совети томонидан қуйидаги составда тузилади:

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси:

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосарлари;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг Ўринбосарлари;

Ўзбекистон ССР Министрлари;

Ўзбекистон ССР Давлат план комиссиясининг Раиси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Совет контроль комиссиясининг Раиси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети илмий-техника комитетининг Раиси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат хавфсизлиги Комитетининг Раиси.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси вазифаси бўйича Ўзбекистон ССР Министрлар Совети составига киради».

«50-модда. Ўзбекистон ССРнинг қуйидаги министрликлари иттифоқ-республика министрликларидир:

Ички ишлар министрлиги;
Соғлиқни сақлаш министрлиги;
Ташқи ишлар министрлиги;
Маданият министрлиги;
Мудофаа министрлиги;
Алоқа министрлиги;
Қишлоқ хўжалик министрлиги;
Савдо министрлиги;
Молия министрлиги;
Дон маҳсулотлари министрлиги».

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. РАШИДОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ж. ИЛҲОМОВА.

1958 йил, 18 январь. Тошкент шаҳри.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг 1958 йил 18 январдаги мажлиси тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

18 январда Тошкентда Олий Советнинг мажлислар залида Ўзбекистон ССР тўртинчи чақириқ Олий Советининг олтинчи сессияси ўз ишларини давом эттирди.

Эрталаб соат 10 да Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси депутат **О. Ҳакимов** раислиги остида Ўзбекистон ССР Олий Советининг учинчи мажлиси очилди.

Мажлисда Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1958 йилги Давлат плани тўғрисидаги ва Ўзбекистон ССРнинг 1958 йилги Давлат бюджети тўғрисидаги докладларни муҳокама қилиш давом этди. Музокараларда депутат **Н. Муродов** (195-Тошбулоқ сайлов округи, Наманган области), **Ж. Ёқубов** (357-Урганч қишлоқ сайлов округи, Хоразм области), Бухоро область ижроия комитетининг раиси **Ж. Намозов,** депутат **А. Раҳматуллаев** (396-Чияли сайлов округи, Қашқадарё области) сўзладилар.

Сессияда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси **М. З. Мирзааҳмедов** нутқ сўзлади.

Олий Совет кун тартибидаги дастлабки икки масала юзасидан музокараларни тўхтатиш тўғрисида қарор қабул қилади.

Докладчи — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Госплани раиси депутат С. Зиёдуллаев, Ўзбекистон ССР Молия министри депутат В. Муродхўжаев ва қўшимча доклад қилган Ўзбекистон ССР Олий Совети Бюджет комиссиясининг раиси депутат Т. Рўзибоев охирги сўзни сўзламасликларини билдирадилар.

Олий Совет Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1958 йилги Давлат плани тўғрисидаги Қонунни бир овоздан қабул қилади.

Сўнгра Олий Совет Ўзбекистон ССРнинг 1958 йилги Давлат бюджети тўғрисидаги қонунни тасдиқлаш тартибини қабул қилади.

Олий Совет Ўзбекистон ССРнинг 1958 йилги Давлат бюджети тўғрисидаги Қонунни ва Ўзбекистон ССРнинг 1956 йилги Давлат бюджетининг бажарилиши ҳақидаги ҳисоботни тасдиқлаш тўғрисидаги Қонунни моддама-модда, кейин эса умуман бир овоздан қабул қилади.

Сессия кун тартибидаги учинчи масалани кўриб чиқишга киришади. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси депутат **Ш. Р. Рашидов** «Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари район Советлари тўғрисида Низом» ҳақида доклад қилди.

Депутат Ш. Р. Рашидов докладини муҳокама қилишда депутат **М. Жуманазаров** (335-Кегайли сайлов округи, Қорақалпоғистон АССР), депутат **А. Маматов** (193-Эски Ҳаққулобод сайлов округи, Андижон области), Тошкент область ижроия комитети раисининг ўринбосари **К. Маҳкамова,** Тошкент шаҳар Октябрь район ижроия комитетининг раиси **Ш. Шоисломов,** депутат **М. Ашурова** (418-Дашнобод сайлов округи, Сурхондарё области) қатнашдилар.

Шу билан кун тартибидаги учинчи масала юзасидан музокаралар тугайди. Олий Совет «Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари район Советлари тўғрисида Низом»ни бир овоздан тасдиқлайди. Олий Совет «Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ Советлари тўғрисида Низом»ни ва «Ўзбекистон ССР Олий Советининг доимий комиссиялари тўғрисида Низом»ни ҳам тасдиқлайди.

Олий Совет кун тартибидаги тўртинчи масалани — Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлашга киришади. Бу масала ҳақида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари депутат **И. В. Бабков** доклад қилади.

Олий Совет Ўзбекистон ССР Олий Советининг бешинчи ва олтинчи сессиялари ўртасида қабул қилинган Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини бир овоздан тасдиқлайди.

Шу билан Ўзбекистон ССР тўртинчи чақириқ Олий Советининг олтинчи сессияси ўз ишини тамомлайди.

Матбуот материалларининг таъсирчанлигини оширайлик

Коммунистик партия КПСС XX съездининг тарихий қарорларини бажара бориб, совет демократиясини, кенг халқ оммасининг ижодий ташаббуси ва активлигини янада ривожлантиришга қаратилган бир қанча муҳим тадбирларни амалга оширди. Меҳнаткашларнинг газета ва журналларга юбораётган хатларининг кўпайиб бораётганлиги ана шу активликни ёрқин ифода этувчи далилларнинг биридир. Ишчилар, колхозчилар ва зиёлиларнинг хатлари халқ хўжалигининг барча тармоқларидаги резерв ва имкониятлардан янада яхшироқ фойдаланиш, Коммунистик партия томонидан қўйилган буюк вазифаларни янада муваффақиятли суратда амалга ошириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш руҳи билан суғорилган. Ўртоқ Н. С. Хрущевнинг саноат ва қурилишни бошқаришни қайта қуриш тўғрисидаги докладининг тезислари бутун халқ томонидан муҳокама қилинган даврда 68 мингдан кўпроқ меҳнаткашнинг таклифлари, мулоҳазалари, қўшимчалари марказий ва маҳаллий газеталарда босилганлиги бунга яққол мисол бўла олади.

В. И. Ленин ишчи ва деҳқонларнинг хатларига эътибор билан қараш керак, деб таълим берди. В. И. Ленин «асосли шикоятлар жиддий аҳамиятга эга эканлигини ва жиддий натижаларга олиб келишини аҳолига **албатта** ўргатиш» керак деб ёзган эди. Партия Лениннинг кўрсатмаларига амал қилиб, меҳнаткашларнинг матбуотда босиладиган материалларига сезгирлик, эътибор билан муносабатда бўлишни доим талаб қилиб келди ва талаб қилмоқда.

Совет матбуоти саноат, қишлоқ хўжалиги, қурилишдаги илғор иш тажрибаларини кун сайин пропаганда қилмоқда. Донец шахтёри Николай Мамайнинг ватанпарварлик ташаббуси ҳозир бутун мамлакатга маълум. Аммо ана шу ташаббус тўғрисида Краснодон шаҳрида чиқадиган «Социалистическая Родина» газетаси, Ворошиловград область газеталари биринчи бўлиб хабар берган эдилар. Ўртоқ Мамай матбуотда босилган мақолаларида минг-минглаб шахтёрларни меҳнатда илғор методлар билан таништирди. Украина КП Марказий Комитети новаторнинг ташаббусини маъқуллади ва эндиликда бу ташаббус бутун мамлакатда кенг ёйилмоқда.

Илғор ишчилар, колхозчилар, зиёлиларнинг матбуотда босилган ва ички резервларни сафарбар қилишга, ишлаб чиқаришни янада такомиллаштиришга, меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилган ҳар бир хабар ва мақоласига шу тарзда эътибор бериш ва уни қўллаб-қувватлаш керак.

Матбуот янгилик, илғорлик учун новаторларнинг тажрибасини кўрсатибгина эмас, балки, камчиликларни танқид қилиш йўли билан ҳам курашади. Матбуот ўзининг танқидий материалларининг таъсирчанлиги учун курашиб, ишни яхшилашга ва олға қараб қилаётган ҳаракатимизга халақит берувчи камчиликларни йўқотишга актив ёрдам беради.

Кўп мисоллардан бирини келтириб ўтамиз. «Социалистическая Осетия» газетаси бош маркшейдер ўртоқ Музальковнинг «Садон руда бошқармаси рентабел ишлаши мумкин» сарлавҳали мақоласини босиб чиқарди. Шимолий Осетия Халқ хўжалиги кенгаши бу масала билан қизиқди ва Садон конларига бригада юборди. Металлнинг исроф бўлишини камайтириш, кон ишларининг технологиясини такомиллаштириш, руданинг таннархини пасайтириш тадбирлари белгиланди. Орадан бир қанча вақт ўтганидан кейин газета руда бошқармаси коллективи пландан ташқари мингларча тонна руда чиқарганлиги, бир миллион сўмдан кўпроқ маблағни тежаганлиги тўғрисида хабар бера олди. Ўтган йилнинг учинчи кварталида бажарилган ишларнинг якунларига мувофиқ, Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида Садон руда бошқармасига биринчи ўрин берилди.

Афсуски, газеталарда босилган материалларга етарли баҳо бермаслик, уларнинг жиддий танқидий сигналлари ҳақида индамай ўтиш каби фактлар ҳали оз эмас.

Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш, қишлоқ хўжалиги ва маданият министрликлари меҳнаткашларнинг хатларини ва республика газеталари «Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока»да босилган танқидий материалларни ўз вақтида қараб чиқмайдилар. Тошкент шаҳар Марказий район партия комитети нотўғри йўл тутди. Марказий район партия комитети райондаги ремонт-қурилиш контораларидаги исрофгарчилик ва порахўрлик тўғрисида республика газетасида босилган ўткир танқидий материалга эътибор бермади.

Меҳнаткашларнинг газеталарда босилган ёки текшириш учун юборилган хатлари кўп ҳолларда бир муассасадан бошқа муассасага юборилади, неча ойлаб бюрократик «инстанциялар»дан ўтади, бу хатлар юзасидан ҳеч қандай чора кўрилмайди. Ана шундай ҳоллар тўғрисида, жумладан, Минскдан хабар берадилар. «Звязда» газетаси уйлардан биридаги водопроводнинг шахобчага нотўғри қўшиб юборилганлиги тўғрисидаги хатни 1956 йилдаёқ Минск шаҳар ижроия комитетига юборган эди. Шаҳар ижроия комитети бу хатни Водоканал трестига юборди. Бу трест хатни район уй-жой бошқармасига ҳавола қилди. Идораларнинг ўзаро хат ёзишлари бир йилдан узоққа чўзилди. Газета сансалорликка йўл қўювчилар тўғрисида фельетон босиб чиқарди. Шаҳар ижроия комитети тез орада «чора кўрилди» деб жавоб қайтарди. Аммо шу уйда яшовчи кишилар шу вақтгача сув билан таъминланмадилар.

Матбуотда босиладиган танқидий материалларнинг таъсирчанлиги учун муваффақиятли суратда кураш олиб бориш маҳаллий партия комитетларининг ўз матбуот органларини қўллаб-қувватлашларига, газетада босилган сигналларга эътибор беришларига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Партия комитети редакцияларни қўллаб-қувватлаш, матбуотда босилган материалларни ўз вақтида амалий қараб чиқиш ўрнига, ишни барбод этган ходимларни ҳимоя қилиш ва уларни танқиддан сақлаб қолишга ҳаракат қилишини кўрсатадиган фактлар ҳали ҳам учрайди. Масалан, Николаев областидаги Лисогорский районининг раҳбарлари район газетаси «Прапор комунизму»нинг танқидий материалларига нисбатан нотўғри йўл тутди. Деярлик ҳар бир танқидий мақола босилиб чиқиши биланоқ район партия комитетидан редакцияга телефон қоқиб: «Сизларга танқид қилиш ҳуқуқини ким берди?», «Нима учун шу тўғрида келишиб олмадингиз?» дейдилар. Район партия комитетининг секретари ўртоқ Рябенький баъзи ходимларни танқиддан сақлаб қолишни истаб, редакция ходимларининг партия ташкилотларидаги ҳужжатлар билан танишиб чиқишларини тақиқлади. Аҳвол шунгача бориб етдики, район партия комитетининг бюроси область газетаси «Пивденна правда» саҳифаларида танқидий хабар билан чиққан ўртоқ Жабокрицкийни район газетаси редактори вазифасидан бўшатди. Украина КП Николаев область комитети Лисогорский районида танқидни бўғиш фактларига тўғри баҳо берди. Область партия комитети бюросининг қарори билан ўртоқ Рябенький ишдан олинди, унга партия йўли билан жазо берилди. Газетанинг редактори ўз лавозимига қайтарилди.

КПСС Татаристон область комитети бюросининг матбуотда босиладиган танқидий материалларнинг таъсирчанлиги тўғрисида чиқарган қарори тўғрисида «Правда»да хабар берилган эди. Область партия комитети бюроси ана шундай танқидий материалларга хўжа кўрсин учун эмас, балки ишни амалий равишда яхшилаш учун жавоб бериш кераклигини таъкидлади. «Шаҳар ва район партия комитетлари, — дейилади қарорда, — матбуотда босилган танқидий материаллардан бирортасининг ҳам тўғри жавобсиз қолмаслигини доим кузатиб туришлари, танқиддан бўйин товлайдиган ва бюрократизм ҳамда сансалорликка йўл қўядиган ходимларни қаттиқ жазолашлари керак».

КПСС Бошқирдистон область комитети матбуотни жиддий суратда қўллаб-қувватлади. Эшимбой шаҳар партия комитети ва Кармаскала район партия комитети «Советская Башкирия» ва «Совет Бошқирдистони» газеталарининг танқидий чиқишларига кўп вақтдан буён бепарво қараб келдилар. Ана шу партия комитетлари қишлоқ мухбирларининг танқидий сигналлари юзасидан чора кўрмадилар, хўжалик ва партия-сиёсий ишларидаги жиддий камчиликларга тоқат қилиб келдилар. КПСС Бошқирдистон область комитети бюроси КПСС Эшимбой шаҳар комитети ва Кармаскала район комитетининг нотўғри позициясини қоралади ва ана шу партия комитетларининг секретарлари Еникеев ва Оллаёров ўртоқлар қишлоқ мухбирларининг сигналларига нотўғри муносабатда бўлганликларини уларга кўрсатди, барча партия ташкилотларидан ишчи ва қишлоқ мухбирларининг ҳар бир сигналига сезгирлик ва эътибор билан қараб, тегишли чора кўришни талаб этди.

Эстония КП Марказий Комитети бюроси «Правда»да «Расмият учун ёзишмаларга қарши, танқиднинг таъсирчанлиги учун» деган сарлавҳа остида босилган матбуот обзори тўғрисида чиқарган қарорида қуйидагиларни тўғри таъкидлади: республика газетаси «Советская Эстония» редакцияси «танқидий руҳдаги ҳар бир хатнинг, газетада босилган ҳар бир материалнинг таъсирчанлигига сабот билан эришмоғи ва шу мақсадда ўз ихтиёрида бўлган ҳамма воситалардан (эслатиб туриш, хатларга хўжа кўрсин учун берилган жавобларни обзор қилиш, матбуотда босилган танқидга эътибор бермайдиган кишилар ҳақида мақолалар ёзиш, меҳнаткашларнинг хатлари ва шикоятлари республикадаги корхоналар ва муассасаларда қандай қараб чиқилаётганлигини текшириш юзасидан ишчи-қишлоқ мухбирларининг рейдларини ташкил этиш ва шу сингари воситалардан) фойдаланиши лозим».

Олтой ўлкасининг «Алтайская правда» газетаси «Ишчи ва қишлоқ мухбирларининг матбуотда босилган материаллари изидан» деган сарлавҳа остида саҳифа бериб, яхши ташаббус кўрсатди. Газета меҳнаткашларнинг хатлари юзасидан кўрилган тадбирлар ҳақидаги хабарларни босиб чиқаради ва матбуотда босилган материалларга жавоб бермайдиган кишиларни қаттиқ танқид қилади.

Танқид тўғрисида «индамай ўтиш»га уринадиган кишиларга нисбатан қаттиққўллик, принципиаллик ва шафқатсиз бўлиш — матбуотимизнинг ўз материалларининг таъсирчанлиги учун олиб бораётган курашида асосий нарсадир. Танқиднинг таъсирчан бўлиши ҳар бир газетага хос хусусият бўлмоғи керак!

(«ПРАВДА»нинг 18 январдаги бошмақоласи).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ VI СЕССИЯСИ

Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислари

Ўзбекистон ССР Олий Совети сессиясининг 17 январь кечқурун бўлган иккинчи мажлисида Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1958 йилги давлат плани ва Ўзбекистон ССРнинг 1958 йилги Давлат бюджети тўғрисидаги докладларни муҳокама қилиш бошланди.

Депутатлар ўз сўзларида якдиллик билан шуни қайд қиладиларки, сессия муҳокамасига тақдим этилган ҳужжатлар Ўзбекистонда хўжалик ва маданий қурилиш соҳаларида КПСС XX съездининг тарихий қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларга мувофиқдир, меҳнаткашлар моддий фаровонлигининг янада оширилишини таъминлайди. Сессия қатнашчилари бу ҳужжатларни тўла равишда маъқуллаб, министрликлар ва идораларнинг ишидаги мавжуд камчиликларни танқид қилдилар, олтинчи беш йилликнинг учинчи йили вазифаларини муваффақият билан амалга оширишга қаратилган таклифлар киритдилар.

Музокараларда биринчи бўлиб Андижон область ижроия комитетининг раиси депутат **А. Ҳайдаров** сўзлади. Партия ва ҳукуматнинг доимий ғамхўрлиги, — деди у, — Ўзбекистонни халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини ривожлантириш ва маданиятни гуллаб-яшнатишнинг кенг йўлига олиб чиқди. Республикамиз Совет ҳокимияти йиллари ичида қолоқ ва қашшоқ, патриархал қолдиқларга ва ибтидоий хўжалик укладига эга бўлган ўлкадан Совет Иттифоқининг илғор республикаларидан бирига айланди. Социалистик давлат бюджетидан ғоят кўп миқдорда маблағ чиқарилиб келганлиги бунга ёрдам берди. Биргина Андижон областининг бюджети сўнгги беш йил ичида қарийб икки баравар ошди, бюджетдаги бутун маблағнинг 85 проценти социал-маданий тадбирларга чиқарилмоқда.

Депутат Ҳайдаров Андижон области меҳнаткашларининг ўтган йилда анча ютуқларга эришганликларини кўрсатувчи ёрқин мисолларни келтиради. Пахтакорларнинг эришган ютуқлари айниқса қувончлидир. Улар ғоят ноқулай об-ҳаво шароитида гектаридан ўртача пахта ҳосилини икки центнердан ҳам зиёдроқ оширдилар ва давлат пахта тайёрлаш планини ошириб бажардилар. Қишлоқ хўжалигининг техника жиҳатидан юксак даражада қуроллантирилганлиги пахта етиштириш соҳасидаги барча асосий ишларни деярлик тўла равишда механизациялаш имконини берди.

Нотиқ айтадики, область колхозлари жамоат бойлиги ўсганлиги асосида қурилиш ишларини жуда кенгайтириб юбордилар. Сўнгги уч йил ичида қурилиш ишларига 376 миллион сўм сарфланди. Фақат колхозларнинг маблағи ва колхозчиларнинг шахсий жамғармалари ҳисобидан ана шу вақт ичида 20 мингтага яқин янги турар уйлар қурилди. Маҳаллий қурилиш материаллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш тадбирлари кўрилмоқда. Бу соҳада областимиз республика ташкилотларидан ҳам ёрдам берилишини кутади.

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси депутат **М. Т. Турсуновга** сўз берилади. У ўз сўзини Ўзбекистон пойтахти саноати, қурилиш ва ободонлаш масалаларига бағишлайди. Шаҳар саноати ўтган йил планини муддатидан илгари бажарди ва мамлакатга пландан ташқари 285 миллион сўмлик маҳсулот берди. Уй-жой қурилиши бурноғи йиллардагига нисбатан кенгроқ миқёсда авж олди. Тошкент шаҳрининг маҳаллий Советлари томонидан 42 минг квадрат метр уй-жой майдони қурилди ва фойдаланиш учун топширилди. Бу миқдор 1956 йилдагидан 11 минг квадрат метр ортиқдир. Якка тартибда уй-жой қурувчилар умумий майдони 107 минг квадрат метрдан иборат тўрт мингтадан ортиқ уй қурдилар. Шаҳар транспортини ривожлантириш, ёритиш, водопровод ва канализация шохобчаларини кенгайтириш юзасидан катта ишлар қилинди.

Бироқ, — дейди депутат Турсунов, — хўжаликка раҳбарлик қилишда шаҳар Совети ижроия комитетининг ишида ҳали катта камчиликлар бор. Шаҳар маҳаллий Советлари учун уй-жой ва маданий-маиший бинолар қуришга ажратилган капитал маблағ 1957 йилда тўла ўзлаштирилмади. Шаҳар ижроия комитети қурилишларда ишни пухта ташкил этиш учун зарур бўлган барча чораларни кўрмади, Главташкентстрой фаолиятидаги нуқсонларни ўз вақтида тугатмади. Айниқса уй-жой қурилишида ишнинг сифати ҳали ҳам қониқарсиз бўлиб қолаётир, бир қанча уйлар тўла-тўкис битказилмасдан фойдаланишга топширилмоқда. Бу камчиликларни тугатиш шаҳар ташкилотларининг кечиктириб бўлмайдиган вазифасидир.

Нотиқ сессия қатнашчиларини республика пойтахтидаги қурилиш перспективалари билан таништириб, Олий Советдан қурилиш-монтаж ишлари учун қўшимча маблағ чиқариш имконияти тўғрисидаги масалани кўриб чиқишни сўрайди.

Самарқанд область, Оқдарё районидаги Карл Маркс номли колхознинг раиси, депутат **Т. Саидова** минбарга чиқади.

— Районимизнинг колхозчилари, механизаторлари ва совхозларнинг ишчилари, — дейди у, — ўтган йилда пахтадан юқори ҳосил етиштириш учун республиканинг барча пахтакорлари билан биргаликда астойдил кураш олиб бордилар. Оғир об-ҳаво шароитига қарамай, районда пахта тайёрлаш плани бажарилди.

Депутат Саидова таъкидлайдики, бу ғалабага эришишда давлатнинг МТСлар орқали кўрсатаётган ёрдами ҳал қилувчи роль ўйнади. Карл Маркс номли колхоз ана шу ёрдамга таяниб, ўтган йилда ҳар гектардан 38 центнердан пахта етиштириб, планда кўрсатилган ҳосилни 9,74 центнер оширди. Кўпгина звено ва бригадалар гектаридан олинадиган ҳосилни 50 центнергача етказдилар. Колхозчилар қилган меҳнатлари учун катта даромад олмоқдалар. Қишлоқ хўжалик артелида ишлаб чиқариш ва маданий-маиший бинолар қурилиши кенг миқёсда кучайтириб юборилмоқда.

Ўзбекистон ССР маориф министри депутат **Э. Қ. Қодиров** ўз нутқида халқ маориф масалаларига тўхталади. Ҳозирги вақтда республикада 5800 та мактаб бўлиб, уларда 1300 мингга яқин бола ўқимоқда. Саккизинчи, ўнинчи синфлардаги ўқувчиларнинг сони анча кўпайди. 10 та интернат-мактаб ишлаб турибди. Ўқитувчилар составини ҳар йили малакали кадрлар билан тўлдирилмоқда. Мактабларнинг таълим-материал базаси мустаҳкамланди, бу эса таълимни политехнизациялаш, ўқувчиларни амалий ишга тайёрлашни кучайтиришга ёрдам бермоқда. Айни бир вақтда ўқиш даврида болаларнинг мактабдан кетиб қолиш ҳоллари ҳам бор. Халқ маориф органлари ўз ишларидаги мавжуд катта камчиликларни тезроқ тугатиш учун чоралар кўришлари керак.

Депутат Қодиров мактаб ва болалар муассасалари бинолари қурилиши учун, шунингдек педагогика институтларининг студентлари учун ётоқхоналар қурилиши учун маблағ чиқаришни кўпайтириш зарур деб ҳисоблайди.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг раиси депутат **Н. Жапақов** сўзлайди. У, Улуғ Октябрнинг 40 йиллигига тайёргарлик ва уни ўтказиш муносабати билан Қорақалпоғистон меҳнаткашлари ўртасида сиёсий руҳ ва меҳнат ғайратининг жуда ошганлиги тўғрисида гапиради. Автоном республика саноати 1957 йил планини 104 процент бажариб, 1956 йилдагидан 107 миллион сўмлик ортиқ маҳсулот берди. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари катта ютуқларга эришдилар. Шимолий районлардаги совет пахтачилиги шароитида биринчи марта гектаридан ўрта ҳисоб билан 19 центнердан ҳосил олинди. Бу ютуқлар ишчилар ва колхозчиларнинг фидокорона меҳнати туфайли, Совет давлатининг ғоят катта ғамхўрлиги туфайли қўлга киритилди.

Шу билан бирга, деди нотиқ, пахтачиликни янада юксалтириш учун мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланмаётирмиз, чорвачилик анча орқада қолмоқда, капитал қурилиш ишлари жуда суст олиб борилмоқда. Қурилиш ташкилотларининг материал-техника база билан таъмин этилмаганликлари натижасида ўтган йили уй-жойлар ва бошқа бир қанча объектларни фойдаланиш учун топшириш планлари бажарилмай қолди. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги ўзига бир неча марта мурожаат қилинганига қарамай, Қорақалпоғистон АССР қурилиш трестига тегишинча ёрдам кўрсатмаётир.

Янги совхозларнинг ташкил этилиши Қорақалпоғистон қишлоқ хўжалигини ва унинг бутун экономикасини янада ривожлантириш учун ғоят катта аҳамиятга эга бўлган катта воқеадир. Ҳозир 25 та совхоз барча экин майдонининг 70 процентга яқин қисмига ва маҳсулдор чорва молларининг 65 процентдан ортиқ қисмига эгадир. Бироқ, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги янги совхозларда капитал уй-жой ва ишлаб чиқариш бинолари қуришдан иборат муҳим масалаларни, уларни транспорт билан таъминлаш, ишлаб чиқариш базаларини мустаҳкамлашдан иборат муҳим масалаларни ҳал этишни шу вақтгача чўзиб келмоқда.

Депутат Жапақов Олий Советдан янги совхозларда қурилишлар учун, уларни техника билан таъминлаш ва мазкур хўжаликларда савдо тармоқларини кенгайтириш учун бюджетдан етарлик миқдорда маблағ ажратишни кўзда тутишни сўрайди.

«Ўзбексельмаш» заводининг токари депутат **Ш. Шоназаров** ўз сўзида бу корхона машинасозларининг эришган муваффақиятлари тўғрисида гапиради.

Депутат Шоназаров заводга етарлик даражада оператив ёрдам кўрсатмаётганлиги учун Тошкент Халқ хўжалиги кенгашини танқид қилади. Янги йилнинг икки ҳафтадан кўпроқ вақти ўтган бўлса ҳам, корхона ҳалигача аниқ планга эга эмас.

Ўзбекистон ССР қурилиш министри **А. В. Кургановга** сўз берилади. У айтадики, министрлик 1957 йилда 1326 миллион сўмлик, ёки 1956 йилда министрлик составига кирган барча ташкилотлар томонидан бажарилган ишдан 26,4 процент ортиқ қурилиш монтаж ишларини бажарди. Янги уй-жой майдонини фойдаланиш учун топшириш йиллик плани ошириб бажарилди — 206 минг квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилди. Бу миқдор 1956 йилдагидан 46 минг квадрат метр ортиқдир. Йиғма темир бетон ишлаб чиқариш уч мартадан ҳам зиёдроқ кўпайди.

Пудрат ишларининг ҳажми министрлик бўйича 1958 йилда 26 процент ортади. Нефть саноати, кўмир, газ, пахта тозалаш саноати, шунингдек қурилиш материаллари саноати сингари энг муҳим тармоқлар бўйича программа айниқса оширилади. Министрлик 250 минг квадрат метрдан ортиқ турар жой майдони, кўпгина мактаб, болалар боқчаси ва яслилари, кино-театрлар ҳамда бошқа маданий-маиший муассасалар қуриши ва ишга тушириши керак. Бу ишларни бажариш учун биринчи ярим йилда ўз ишлаб чиқариш базамизни ривожлантириш, йиғма темир-бетон конструкциялар чиқаришни кўпайтириш, янги самарали қурилиш материалларидан фойдаланиш юзасидан бир қанча тадбирларни амалга ошириш белгиланмоқда. Жумладан, йиғма-темир-бетонни қўлланиш 1958 йилнинг охирига бориб қурилиш-монтаж ишларининг бир миллион сўмига 150 кубометргача етказилади.

Сурхондарё область ижроия комитетининг раиси депутат **Қ. Ёқубжонов** Сурхондарё области меҳнаткашларининг муваффақиятлари тўғрисида гапиради. Область пахтакорлари ўтган йили аввалги йилдагидан 31 минг тонна ортиқ пахта топширдилар. Пахтачилик ва қишлоқ хўжалигидаги бошқа тармоқларнинг юксалганлиги натижасида колхозларнинг жамоат бойлиги ва колхозчиларнинг даромади анча ошди. 1958 йилда 1957 йилдаги 233 минг тонна ўрнига 250 минг тоннагача пахта етиштириш мажбурияти олинди. Ҳозирги вақтда областда кўклам экишига намунали тайёргарлик кўриш учун кураш қизитилди.

Депутат Ёқубжонов республика ташкилотлари олдига областнинг фойдали қазилмаларини кенг миқёсда ўрганиш ва улардан яна ҳам тўлароқ равишда фойдаланиш масаласини қўяди.

Тошкент халқ хўжалиги кенгашининг раиси депутат **Э. Эгамбердиев** айтадики, саноатни бошқаришнинг қайта қурилганлиги корхоналарга раҳбарликни яхшилаш, ишлаб чиқаришнинг қўшимча резервларини аниқлаш ва уларни ишга солиш имконини берди. Бошқаришнинг янги шакли ўзининг сўзсиз устун эканлигини ҳозирдаёқ кўрсатиб, ишчилар ва инженер-техник ходимларнинг ижодий ташаббусини ғоят даражада ошириб юборди. Халқ хўжалиги кенгаши ходимларининг эътибори аввало қолоқ корхоналарга ёрдам кўрсатишга қаратилди. Тошкент халқ хўжалиги кенгаши ташкил этилиши олдида унинг системасида 30 та ана шундай корхона бор эди, йил охирига келиб эса фақат бешта корхона давлат планини бажармай қолди. Бироқ, Тошкент иқтисодий райони саноатининг ишида бир қанча катта нуқсонлар йўқотилгани йўқ. Корхоналарнинг ҳаммаси ҳам планни топширилган ассортиментда бажармайди. Унумсиз ҳаражатлар, айниқса оғир машинасозлик ва енгил саноат корхоналарида катта.

Депутат Эгамбердиев республика қурилиш министрлиги, «Узбекшахтострой», «Алмаликсвинецстрой» трестлари ва бошқа бир қанча трестлар олдига жиддий талаблар қўяди. Бу ташкилотлар муҳим саноат объектларини фойдаланишга топшириш муддатларини бузмоқдалар.

Нотиқнинг фикрича, Тошкент иқтисодий райони энергетика базасини янада ривожлантиришга эришиш зарур.

— Фарғона областининг халқ хўжалигига, деди Фарғона область ижроия комитетининг раиси депутат **Ф. Ш. Шамсуддинов**, — 1958 йилда аввалги йилдагига нисбатан 60 процент ортиқ маблағ сарфланади. Нефтни қайта ишлаш Фарғона заводининг биринчи навбат қурилиши ва бошқа бир қанча корхоналар қурилиши тугалланади. Натижада саноат маҳсулотининг ҳажми кескин даражада ортади. Область мамлакатга 400 минг тонна пахта бериши керак. Сут, гўшт ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш анча кўпайтирилади. Область меҳнаткашлари ана шу катта халқ хўжалик вазифаларини муносиб равишда уддалаш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Республика Соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари **Х. И. Юсупова** ўз сўзида партия ва ҳукуматнинг аҳоли соғлиғини сақлаш масаласига ғоят катта эътибор бераётганликларини кўрсатувчи ёрқин рақамларни келтиради. Даволаш ва профилактика муассасалари тармоқлари тез ўсмоқда, меҳнаткашларга медицина хизмати кўрсатиш яхшиланмоқда. Сессия муҳокамасига тақдим этилган Ўзбекистон ССРнинг 1958 йилги Давлат бюджети соғлиқни сақлаш эҳтиёжлари учун бир миллиард сўмдан ортиқ маблағ чиқаришни кўзда тутади.

Самарқанд область ижроия комитетининг раиси депутат **Р. Ортиқов** ўз сўзида сув хўжалик қурилиши билан боғлиқ бўлган бир қанча масалаларни қўяди. Сувнинг етишмаслиги Зарафшон воҳасида қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга халақит бермоқда. Нотиқ Каттақўрғон сув омборини кенгайтириш, Санзар дарёсида Жиззах сув омбори қуриш, икки-уч йил ичида суғориш мақсадида кудуқлар қуришнинг кенг программасини амалга ошириш зарур деб ҳисоблайди. Ана шу йўл билан Самарқанд областида пахта етиштиришни, шунингдек қишлоқ хўжалигининг бошқа маҳсулотларини етиштиришни анча кўпайтириш мумкин.

Сўнгра депутат Ортиқов Самарқандни ободонлаш тўғрисида гапиради. У, Олий Советдан бу ерда қурилаётган канализацияни ва водопроводнинг учинчи навбатини қуриб битиришга, газификациялашга ва бошқа коммунал эҳтиёжлар учун чиқариладиган маблағнинг кўпайтирилишини сўрайди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министри **Ж. Хоназаров** ўз сўзида кўрсатадики, барча қишлоқ хўжалик экинларининг ва биринчи навбатда пахтанинг ҳосилини янада ошириш қишлоқ хўжалик соҳасидаги асосий вазифадир. Бу вазифаларнинг бажарилиши прогрессив усулларни кенг қўлланиш билан таъминланади. 1958 йилда бир миллион гектардан ортиқ майдонда ўсимликлар квадрат-уялаб жойлаштирилиши лозим.

(ДАВОМИ УЧИНЧИ БЕТДА)

Суратда: мажлислар залида. **И. Душкин** ва **Б. Фомичев** фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Халқ хўжалиги кенгашлари республика экономикасини юксалтириш учун курашда

<>

С. КАМОЛОВ

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари.

<>

Совет Ўзбекистони экономикаси ва маданияти тараққиётининг қирқ йиллик якуни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси изчиллик билан амалга ошираётган ленинча миллий сиёсатнинг ҳаётбахш кучини, социалистик тузумнинг улуғвор афзалликларини, унинг капиталистик тузумдан устунлигини кўрсатади.

Революциядан илгари Ўзбекистон чор Россиясининг бошқа миллий ўлкалари сингари сиёсий, иқтисодий ва маданий жиҳатдан жуда қолоқ район эди. Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистон йирик индустриал-колхозлашган республикага айланди. Қўшниларимиз — Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон ва Қозоғистон ССР ҳам ана шундай буюк муваффақиятларга эришдилар. «Биз ҳозир сизларнинг республикаларингизга сизнинг ҳаётингиз билан танишиш учун дўстларни ҳам, душманларни ҳам таклиф қила оламиз, — деган эди Н. С. Хрушчев, — Дўстлар ижодий меҳнатингизни, муваффақиятларингизни кўриб қувонадилар, душманлар эса куйиб ўладилар».

Республикада юксак даражада ривожланган кўп тармоқли саноат вужудга келтирилди. Бу саноат ҳозирги замон ускуналари билан қуролланган, фан ва техниканинг ҳамма муваффақиятларини мужассамлаштирган. Ҳозирги вақтда социалистик Ўзбекистоннинг иқтисодий аҳамияти шу билан белгиланадики, у кенг ривожланган енгил ва озиқ-овқат саноатига эга бўлгани ҳолда оғир саноатнинг, жумладан рангли металлургия ва химия саноатининг йирик районларидан бирига айланмоқда, қишлоқ хўжалик, тўқимачилик ва химия машинасозлиги тез суръатлар билан ривожланмоқда.

Оғир саноатнинг вужудга келтирилиши қишлоқ хўжалигини тубдан ўзгартириш имкониятини берди. Ҳозир Ўзбекистон ССР Совет Иттифоқининг асосий пахта базаси ҳисобланади, бутун иттифоқда етиштириладиган пахтанинг учдан икки қисмини, шунингдек пилланинг ярмидан кўпроғини, қоракўл терининг 50 процентга яқинини, луб толаси, каноп ва жутнинг 85 процентини етказиб бермоқда. Республика гуруч, мева, узум, жун ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришда ҳам муҳим ўрин эгаллайди.

Ўзбекистон Компартияси ва республиканинг барча меҳнаткашлари босиб ўтилган йўлга фахр билан назар ташлаб, КПСС XX съездининг мамлакатимиз халқ хўжалигини янада юксалтириш юзасидан қўйган вазифаларини бажариш учун, асосий иқтисодий вазифани — аҳоли жон бошига маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан энг ривожланган капиталистик мамлакатларга тарихан қисқа вақт ичида етиб олиш ва ўзиб кетиш вазифасини ҳал этиш учун ҳормай-толмай курашмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми ҳамда СССР Олий Совети VII сессияси қарорларига биноан саноат ва қурилишни бошқаришнинг қайта қурилганлиги бутун мамлакат экономикасини ривожлантиришда иттифоқчи республикалар ролини янада ошириш учун ғоят катта аҳамиятга эгадир. Партия хўжалик раҳбарлиги соҳасида демократик централизм принципини қунт билан амалга ошира бориб, бу принципни амалга оширишнинг социалистик тараққиётнинг янги шароитларига мос бўлган янги формаларини ижодий тарзда ишлаб чиқди. Бу қарорлар партиянинг халқ хўжалигини бошқариш соҳасида иттифоқчи республикалар ҳуқуқларини янада кенгайтиришга, уларнинг давлат суверенитетини мустаҳкамлашга, миллий республикалар экономикаси ва маданиятини муттасил юксалтиришга қаратилган изчил сиёсатини жуда ёрқин тарзда акс эттиради. Амалга оширилган тадбирларнинг энг муҳим хусусияти шундан иборатки, улар меҳнаткашлар ижодий активлигини авж олдириш учун, уларни хўжалик қурилиши раҳбарлигига кенг тарзда жалб қилиш учун энг қулай шароитларни яратиб берди.

Олий Совет VII сессияси қарорлари қабул қилингандан бери орадан ярим йил вақт ўтди. Бироқ, ҳозироқ партия сиёсатининг тўғрилиги амалда тўла тасдиқланмоқда. Маълумки, илгари умумиттифоқ министрликлари ва бошқармалари системасида бўлган кўпгина корхоналар ва саноатнинг бутун-бутун тармоқлари иттифоқчи республикалар қарамоғига топширилди. Бу эса раҳбарликни ишлаб чиқаришга яқинлаштирди, хомашё ва моддий ресурслардан яхшироқ фойдаланиш имкониятини берди.

Ўзбекистонда тўртта иқтисодий маъмурий район ташкил қилинди. Халқ хўжалиги кенгашлари қарамоғига йилига 18 миллиард сўмликка яқин ялпи маҳсулот ишлаб чиқарадиган 356 саноат корхонаси берилди. Бу эса республика саноати ялпи маҳсулотининг 80 процентдан кўпроғини ташкил қилади.

Янгича ишлашнинг дастлабки ойлари шуни кўрсатадики, халқ хўжалиги кенгашларининг тузилиши корхоналарнинг эҳтиёжи ва талабларини яхшироқ аниқлаш, кўтариладиган масалаларни оперативроқ ҳал қилиш, моддий-техника резервларини кераклироқ жойга юбориш имкониятини берди. Иқтисодий маъмурий район территориясидаги корхоналарни ихтисослаштириш ва кооперативлаштириш тадбирларини амалга ошириш имконияти туғилди.

Буларнинг ҳаммаси давлат планларини муваффақиятли бажаришга ёрдам бермоқда. Халқ хўжалиги кенгашлари саноати, шунингдек меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига, республика министрликлари ва бошқармаларига қарашли саноат 1957 йилги ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини муддатидан илгари бажарди. Саноат маҳсулоти ҳажми ўтган 1956 йилдагига нисбатан 10,6 процент кўпайди, меҳнат унумдорлиги 7 процент ошди. Планда белгилангандан бир миллиард сўмлик маҳсулот, шу жумладан кўпгина миқдорда кўмир, нефть, прокат, хилма-хил қишлоқ хўжалик машиналари, ип ва ипак газламалар, консерва, гўшт, мол ёғи ва бошқа кўпгина маҳсулотлар ишлаб чиқарилди.

Халқ хўжалиги кенгашлари корхоналарининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари давлат маблағларини тежаш учун курашни кенг авж олдириб, ўтган йили маҳсулот таннархини планда белгиланганидан 100 миллион сўмликка яқин камайтирдилар.

Тошкент области ва Тошкент шаҳри, шунингдек Фарғона, Самарқанд ва Андижон областлари саноат корхоналарининг коллективлари ўз мажбуриятларини муддатидан илгари бажариш учун курашда катта муваффақиятларга эришдилар.

Капитал қурилишни олиб бориш анча яхшиланиб қолди. Бинокорлик ташкилотларининг йириклаштирилиши, республикада қурилиш министрлигининг тузилиши қурилиш ишларини яхшироқ уюштириш учун зарур шароитлар яратиб берди. Ўтган йили 3 миллиард 600 миллион сўмдан ортиқ — 1956 йилдагига нисбатан 2 миллион сўм кўп капитал маблағ ўзлаштирилди. Уй-жой қурилиши илгаригига нисбатан муваффақиятлироқ олиб борилмоқда. 1957 йилда пландаги 1,7 миллион квадрат метр ўрнига 2,6 миллион квадрат метр уй-жой майдони фойдаланишга топширилди.

Иқтисодий районларнинг халқ хўжалиги кенгашлари ишлаб чиқаришни ташкил этишни яхшилаш, мавжуд кувватлардан самаралироқ фойдаланиш юзасидан катта ишлар қилмоқдалар. Масалан, Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши машинасозлик заводларида қуюв ишлаб чиқаришини ихтисослаштирдилар. «Ташсельмаш», «Таштекстильмаш» заводларининг қуюв цехлари чўян ишлаб чиқаришга, «Ўзбексельмаш» заводининг қуюв цехи тобланган чўян ишлаб чиқаришга, «Чирчиксельмаш» ва экскаватор заводларининг қуюв цехлари пўлат қуйилмаси ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилмоқда. Бу тадбир бошқа заводлардаги кичик қуюв цехларини тугатиш ва иқтисодий райондаги ҳамма корхоналарни арзонроқ қуйилма билан таъминлаш имкониятини беради. Иқтисодий район эҳтиёжлари учун метиз ва электрод тайёрлаш юзасидан махсус корхоналар ташкил қилинмоқда.

Пахта тозалаш саноати учун машина ва ускуналар илгари турли министрликларга қарашли уч заводда тайёрланар эди. Энди эса бу машина ва ускуналар ихтисослаштирилган битта «Ўзбекхлопкомаш» заводида тайёрланади.

Тошкент иқтисодий районининг Халқ хўжалиги кенгаши бир қанча бир-бирига ўхшаш корхоналарни: Бекободдаги цемент ва асботруба заводларини цемент комбинатига; Тошкентдаги қоғоз, стелкага ишлатиладиган картон фабрикаларини ва сортировка-ювиш фабрикасини битта қоғоз комбинатига; Тошкентдаги кўн заводи ва «Пласткож» заводини кўн комбинатига бирлаштирди.

Яна бир мисолни олиб кўрайлик. Самарқанд Халқ хўжалиги кенгаши Ғиждувон ёғ заводини қўшни пахта тозалаш заводида ҳосил қилинадиган электр қуввати билан таъминлаш мумкин деган хулосага келди. Бу эса янги ТЭЦ қуришдан воз кечиш ва давлатнинг тўрт миллион сўмдан кўпроқ маблағини тежаб қолиш имкониятини берди.

Шу билан бир қаторда маъмурий-бошқарув аппарати структурасини соддалаштириш ва аппаратдаги кишилар сонини қисқартириш юзасидан тадбирлар амалга оширилмоқда. Масалан, Фарғона иқтисодий райони Халқ хўжалиги кенгаши корхоналарида маъмурий бошқарув аппаратидаги ва бошқа ишлаб чиқаришга бевосита катнашмайдиган кишилар миқдори 126 единица камайтирилди, бу эса фақат иш ҳақи ҳисобига йилига 1 миллион сўмдан кўпроқ маблағни тежаб қолиш имкониятини берди.

Бироқ, Халқ хўжалиги кенгашлари ишидаги жиддий камчиликлардан кўз юмиб бўлмайди. Айрим Халқ хўжалиги кенгашлари корхоналар ишини чуқур ўрганмаётирлар, янги техника ва илғор технологияни жорий қилиш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва унинг таннархини камайтириш, меҳнатнинг илғор методларини оммалаштириш масалалари билан кам шуғулланмоқдалар.

Халқ хўжалиги кенгашлари фаолиятида етарли даражада координациянинг ва кооперация тартибида буюмлар, хомашё ва материалларни етказиб бериш соҳасида оперативчиликнинг етишмаслиги катта камчиликдир. Масалан, «Таштекстильмаш» заводи унга Коломна заводидан қисқич ҳалқаларнинг етарли етказиб берилмаётганлиги натижасида йигирув машиналари ишлаб чиқариш планини бажармаётир. Самарқанд Халқ хўжалик кенгаши Фарғона Халқ хўжалиги кенгашига қарашли ёғ заводларига чигит етказиб беришни кечиктирди, бу эса бу заводларда ёғ ишлаб чиқариш планининг сал бўлса бажарилмай қолишига сабаб бўлди. Бундай мисолларни анчагина келтириш мумкин.

Янги шароитларда Халқ хўжалигининг моддий техника таъминоти, айрим районлар ўртасида тўғри иқтисодий алоқаларни ўрнатиш энг мураккаб вазифа ҳисобланади. Халқ хўжалиги кенгашлари фаолиятининг ярим йиллик тажрибаси бу соҳада ҳали кўпгина етишмовчиликлар борлигини кўрсатади. Очиғини айтиш керакки, моддий техника таъминотининг янги ташкилий формаларини ва товарларни юборишнинг янги йўлларини қидириб топиш иши чўзилиб кетди. Бунинг устига бу соҳада соғлом бўлмаган ҳодисалар юз бермоқда. Қўшимча, «планда белгиланмаган» хомашёни қидириб, мамлакат бўйлаб юрган кўпгина «илтимосчилар» пайдо бўлди. Улар нормал таъминотни қўлдан чиқармоқда. Ана шундай нормал бўлмаган ҳолларга чек қўйиш учун моддий техника таъминотини пухта ташкил қилиш, жойлардаги план органларини ҳар томонлама мустаҳкамлаш, маҳаллийчилик тенденцияларидан тезроқ қутилиб олиш керак.

Айрим халқ хўжалиги кенгашлари собиқ саноат министрликлари фаолиятидаги кўпгина манфий томонларни мерос қилиб олганлигини яшириб ўлтиришнинг хожати йўқ. Бунда даставвал аппарат структурасининг ихчам эмаслиги ва аппаратдаги ортиқчаликлар ҳақида гап боради. Бу эса раҳбарликнинг оперативлигини сўзсиз камайтиради ва бюрократизмни келтириб чиқаради.

Ҳозир саноатни бошқариш қайта қурилаётган пайтда айрим иқтисодий районларнинг чегаралари унча тўғри белгиланмаганлиги аниқланмоқда. Ўзбекистонда Бухоро иқтисодий маъмурий районини Самарқанд иқтисодий районидан ажратиш зарурияти келиб чиқди.

Янги шароитда ишлашнинг дастлабки давридаги камчиликлар қаторида шуни ҳам кўрсатиш керакки, Халқ хўжалиги кенгашлари, область ижроия комитетлари ва Республика Министрлар Совети халқ хўжалиги планларининг кўрсаткичларини, айниқса капитал қурилиш плани кўрсаткичларини тез-тез ўзгартирмоқдалар. Ўз-ўзидан маълумки, бу ҳол корхоналар ишига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида маҳаллий органлар ролини янада ошириш учун, саноат ва қурилишни бошқаришни муттасил такомиллаштириш учун кураш республикадаги барча партия ва совет органларининг биринчи навбатдаги вазифасидир.

У ёки бу мамлакатнинг давлат суверенитети даставвал унинг экономикасини ким бошқариши билан характерланади. Бутун дунёга маълумки, мамлакатимизда, Совет Иттифоқи таркибидаги ҳар бир республикада, социалистик экономиканинг барча соҳаларини халқ ўзи сайлаган меҳнаткашлар депутатлари Советлари орқали бошқаради. Партия коммунистик қурилишнинг ҳамма босқичларида меҳнаткашлар депутатлари Советларининг хўжаликни бошқариш соҳасидаги ролини ошириш тўғрисида, уларнинг омма билан алоқасини мустаҳкамлаш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб келди.

Шубҳа йўқки, хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида иттифоқчи республикалар ҳуқуқларини кенгайтириш юзасидан Коммунистик партия амалга оширган тадбирлар омма активлиги ва ижодий ташаббусини янада оширишга ёрдам беради. Бу тадбирлар ҳар бир республика ишлаб чиқарувчи кучларининг янада барқ уриб ривожланишини таъминлайди ва шу билан бирга улуғ Совет Иттифоқимизни мустаҳкамлайди. Совет Иттифоқи эса унинг таркибига кирувчи ҳамма тенгҳуқуқли республикалар равноқ топишининг таянчидир.

(«ПРАВДА», 18 январь).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ VI СЕССИЯСИ

Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислари

(БОШИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Нотиқ кўклам экин кампаниясига тайёргарликнинг боришини танқид қилади. Квадрат-уялаб экиш учун участкалар ажратиш ва уларни текислаш плани фақат 20 процент бажарилган. Машина-трактор паркини ремонт қилиш орқада қолмоқда, бу ишда Наманган, Хоразм ва Тошкент областлари айниқса орқада қолмоқдалар. Пахта экиладиган ерларни ҳайдаш жуда секинлик билан бормоқда. Ерларни ювиш ва запас нам тўплаш мақсадида суғориш соҳасида жуда орқада қолишга йўл қўйилди. Бу камчиликларни тезроқ тугатиш ва кўкламга тайёргарлик кўриш ишларини пахтакорларнинг Бутуниттифоқ кенгаши очиладиган кунгача тўла тамомлаш учун бутун куч-қувватни сарфлаш зарур, дейди ўртоқ Хоназаров.

Кечки мажлиснинг охирида Тошкент область ижроия комитетининг раиси депутат **Х. Ж. Жалилов** сўзга чиқди. У кўрсатдики, Тошкент областининг меҳнаткашлари халқ хўжалигининг барча тармоқларини ва маданиятни янада ривожлантириш юзасидан 1957 йилда анчагина ишлар қилдилар. Область саноати ялпи маҳсулот чиқариш планини 105 процент бажарди. Пахтакорлар ғоят ноқулай об-ҳаво шароити туфайли рўй берган қийинчиликларни енгиб, давлатга 406 минг тонна пахта топширдилар, гўшт, сут, жун, тухум ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш планлари бажарилди. Область меҳнаткашлари ҳозирги вақтда олтинчи беш йилликнинг учинчи йили учун белгиланган халқ хўжалик вазифаларини бажаришга зўр ғайрат билан астойдил киришдилар.

Депутат Жалилов капитал қурилиш масаласига батафсил тўхталиб, колхозларни электрлаштириш соҳасидаги ишларни кучайтириш зарурлигини таъкидлади.

Депутат Жалилов Ўзбекистон ССРнинг 1958 йилги Давлат бюджетини тасдиқлаш тўғрисидаги таклифларни қувватлади.

Шу билан сессиянинг кечки мажлиси ёпиқ деб эълон қилинди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети сессиясининг 18 январь эрталабки мажлисида Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1958 йилги Давлат плани ва Ўзбекистон ССРнинг 1958 йилги Давлат бюджети тўғрисидаги докладлар юзасидан музокаралар давом этди.

Партия раҳбарлик формаларини такомиллаштиришга катта эътибор бермоқда, дейди Наманган область ижроия комитетининг раиси депутат **Н. Муродов.** Ўтган йил саноатни бошқаришнинг қайта қурилганлигига ва халқ хўжалиги кенгашларининг тузилганлигига ана шу асосда қараш керак. Бу қайта қуриш ўзини тамомила оқлади. Фарғона халқ хўжалиги кенгаши область ташкилотларининг ходимлари билан биргаликда Наманган областининг экономикасини чуқур ўрганиб, уни ривожлантиришга доир бир қанча муҳим перспектив масалаларни оператив ҳал этишга ёрдам берди. Бироқ, нотиқнинг фикрича, республика Госплани планларни тузиш вақтида маҳаллий ташкилотларнинг асосли таклифларини ҳамма вақт ҳам ҳисобга олади, деб бўлмайди. Қурилишларни материаллар, машина-ускуналар ва транспорт билан таъминлаш устидан ҳам Госплан суст контроллик қилмоқда.

Шундан кейин Хоразм область ижроия комитетининг раиси депутат **Д. Ёқубов** сўзга чиқади. У Хоразм области халқ хўжалигини ва маданиятини ривожлантириш соҳасида эришилган муваффақиятларни кўрсатиб ўтиб, саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг эришилган даражаси ўсган талабларга жавоб бермаётганлигини, областда эса катта имкониятлар борлигини айтади. Депутат Ёқубов ирригация қурилиши суръатини ошириш масаласини қўяди.

Бухоро область ижроия комитетининг раиси **Ж. Намозов** область саноатини ва қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг катта перспективалари тўғрисида гапиради. Янги қурилишлар орасида Жарқоқ—Бухоро—Тошкент газопроводи, бир қанча корхоналар бор. Уларнинг барпо қилиниши область территориясида жуда катта запаслари қидириб топилган ерости бойликларидан фойдаланиш билан боғлангандир. Яқин йилларда область республиканинг йирик индустрия марказига айлантирилади. Бухоро меҳнаткашлари Бухоро иқтисодий маъмурий районини тузиш тўғрисидаги қарорни зўр мамнуният билан кутиб олдилар.

Пахтачилик область қишлоқ хўжалигининг етакчи тармоғидир. Бироқ, ерларнинг жуда шўрланиши ва сув билан етарлик таъминланмаганлиги бу тармоқни ривожлантиришга халақит бермоқда. Ўртоқ Намозов Амударё канали қурилиши учун ва камида бир миллион гектар бўш ётган яйловларга сув чиқариш учун маблағ ажратишни Олий Советдан илтимос қилади.

Қашқадарё область ижроия комитетининг раиси депутат **А. Раҳматуллаев** ўз сўзида Қашқадарё область меҳнаткашларининг пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари етиштиришни кўпайтириш учун олиб бораётган кураши ҳақида гапирди. У республика Қишлоқ хўжалик министрлигини областга қўшимча суратда чопиқ тракторлари ажратиш тўғрисидаги масалани ҳозиргача ҳал этмаганлиги учун танқид қилади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раиси депутат **М. З. Мирзаахмедовга** сўз берилади.

Олий Советнинг ушбу сессияси муҳокамасига тақдим этилган Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1958 йилги Давлат плани ва 1958 йилги Давлат бюджети, дейди ўртоқ Мирзаахмедов, КПСС XX съездининг Директиваларига ҳамда мамлакатимиз халқ хўжалигини ривожлантириш перспектив планини тузиш соҳасида партия Марказий Комитети ва Совет ҳукумати томонидан қўйилган вазифаларга асосланиб тузилган.

Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистон Совет Иттифоқининг йирик саноат марказларидан бирига, мамлакатнинг асосий пахтачилик базасига, илғор фан ва маданиятга эга бўлган республикага айланди. 1957 йилда Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ва маданиятини ривожлантиришда янги ажойиб муваффақиятларга эришилди.

Республика саноати олтинчи беш йилликнинг иккинчи йили планини муддатидан илгари бажарди ҳамда пландан ташқари 979 миллион сўмлик маҳсулот берди. Бу йил ишлаб чиқариш қувватлари янада оширилди, саноатнинг ишидаги техника-иқтисодий кўрсаткичлар анча яхшиланди. Меҳнат унумдорлиги 6 процент ошди. Маҳсулотнинг таннархини пландан ташқари камайтириш йўли билан 84 миллион сўм маблағ жамғарилди. Ўзбекистон саноати давлат бюджетига 1956 йилдаги 570 миллион сўм ўрнига 966 миллион сўм миқдорида фойдадан ажратмалар берди. Партия ва ҳукуматнинг саноат ва қурилишни бошқаришни қайта қуриш соҳасида амалга оширган тадбирлари саноат ишлаб чиқариши давлат планининг муваффақиятли бажарилишига ёрдам берди.

Бу йил саноат ялпи маҳсулотининг ҳажми 1957 йилги планга нисбатан 1 миллиард 800 миллион сўм миқдорида ортади. Партиямизнинг оғир индустрияни устун даражада ривожлантиришни кўзда тутадиган бош йўлига мувофиқ химия, кўмир, нефть, газ, рангли металлургия сингари саноат тармоқлари тез суръатлар билан ривожлантирилади.

Фақат республика хўжалигагина давлат йўли билан сарф қилинадиган капитал маблағ ҳажми 3571 миллион сўмни ташкил этади, бу эса 1957 йилдагига нисбатан 22 процент ортиқдир.

1958 йилда янги ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш соҳасида бизнинг олдимизда жуда катта вазифалар турибди. Масалан, 1958 йилда кўмир қазиб чиқаришнинг ҳақиқий даражаси 3 миллион 200 минг тонна бўлгани ҳолда, биз бу йил 1 миллион 800 минг тонналик, шу жумладан, Оҳангароннинг ўзидагина 1 миллион 500 минг тонналик янги қувватларни ишга туширишимиз лозим. Энергетика, цемент саноатида ҳам ишлаб чиқариш қувватлари анча ортади.

Министрликларнинг, бошқармаларнинг ва биринчи навбатда Қурилиш министрлиги ва халқ хўжалиги кенгашларининг вазифаси — асосий эътиборни ишга туширилиши лозим бўлган объектларга, айниқса республика халқ хўжалигининг ўсишини белгилаб берадиган объектларга қаратишдан иборатдир.

Давлат планининг сўзсиз бажарилишини таъминлаш, ишлаб чиқариладиган маҳсулот сифатини кескин суратда яхшилаш, маҳсулотнинг ассортиментини кенгайтириш саноат ходимларининг фахрли бурчидир.

Планни муваффақиятли бажариш учун ҳар бир корхонанинг йилнинг дастлабки кунларидан бошлаб бир меёрда ишлашини таъминлаш талаб қилинади.

Республикадаги совет ва хўжалик органларининг энг муҳим вазифаси оммани халқ хўжалик планини тўла ва ошириб бажариш учун, меҳнат унумдорлигини тобора ошириш учун, техникани янада тараққий эттириш учун курашга сафарбар қилишдан иборатдир. КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг хўжалик ва маданий қурилишда касаба союзларнинг ролини ошириш тўғрисидаги, социалистик мусобақага раҳбарликни яхшилаш, бу ишдаги расмиятчиликни йўқотиш, корхона ва қурилишларда ишлаб чиқариш кенгашларининг ролини ошириш ва уларни доимий ишлаб турадиган ва яккабошчиликни қуйидан бўладиган контроль билан боғлаб олиб боришга имкон берадиган доимий ишлаб турувчи органга айлантириш тўғрисидаги кўрсатмалари бу жиҳатдан муҳим принципиал аҳамиятга эгадир. Бу қарорлар меҳнаткашларнинг ижодий активлигини янада юксалтиришга қаратилган бўлиб, 1958 йилги халқ хўжалик планининг муваффақиятли бажарилишига ёрдам беради.

1957 йилда Ўзбекистон меҳнаткашлари пахта етиштиришни янада кўпайтиришдан иборат асосий вазифани ҳал этишда анча муваффақиятларга эришдилар. Ўтган йилда об-ҳавонинг жуда ноқулай келганлиги ҳамда сувнинг камчиллиги сабабли вужудга келган мураккаб ва ғоят қийин шароитда Ўзбекистон пахтакорлари мўл ҳосил етиштирдилар, пахта тайёрлаш давлат планининг бажарилишини таъминладилар ҳамда давлатга 2750 минг тонна пахта топширдилар.

Бу йил республика давлатга 2 миллион 915 минг тонна пахта бериши лозим. Бу миқдор 1957 йилда ҳақиқатда топширилган пахтадан 165 минг тонна ёки 6 процент ортиқдир. Пилла, ғалла, гўшт, сут, жун, қора кўл тери ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш топшириқлари оширилади.

Пахта тайёрлаш давлат планининг ва мамлакатга бу йил 3 миллион тонна пахта бериш мажбуриятининг бажарилишига аввало, ҳосилдорликни янада ошириш, чигитни квадрат-уялаб экишга ва ғўза қатор ораларини узунасига ва кўндалангига ишлашга қатъий равишда ўтиш йўли билан эришиш лозим. Экин майдонларини кенгайтиришга янги қўриқ ерларни ўзлаштириш ва ташлаб қўйилган партов ерларни ўзлаштиришга жиддий эътибор бериш зарур. Биз 1958 йилда камида 36 минг гектар ерни чигит ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари экиш учун қишлоқ хўжалик оборотига қўшишимиз керак.

Кам ҳосил олаётган қолоқ колхозларни илғорлар даражасига кўтариш пахта етиштиришни кўпайтиришнинг катта резервларидан биридир. Ўтган йил 300 колхоз 230 минг гектар ердан гектарига 15 центнердан камроқ ҳосил олди. Шу колхозларнинг ҳар қайсисида бунинг сабабларини аниқлаш ва уларга бу йил республиканинг ўрта ва илғор колхозлари қаторига ўтишлари ҳамда гектаридан камида 20-22 центнердан ҳосил етиштиришлари учун ёрдам бериш керак. Республика Қишлоқ хўжалик министрлиги, область ижроия комитетлари янги совхозларни ташкилий-хўжалик ва иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамлаш йўлида кўп иш қилишлари керак бўлади.

Андижон, Сурхондарё, Қашқадарё, Хоразм областларидаги, Қорақалпоғистон АССРдаги колхоз ва совхозларнинг ҳамда бошқа областлардаги 1957 йилги об-ҳавонинг ноқулай шароитида қийинчиликларни енгиб, пахтадан мўл ҳосил олишга муваффақ бўлган колхоз ва совхозларнинг илғор тажрибасини кенг равишда ёйиш ва жорий қилиш зарур.

Маълумки, экишни яхши сифатли ва агротехника жиҳатидан энг яхши муддатларда ўтказиш пахтадан мўл ҳосил олишнинг ҳал қилувчи шартидир. Бу эса экишга пухта тайёргарлик кўрилишига боғлиқдир. Шундай қилиб, ҳосил тақдири ҳозир ҳал қилинмоқда. Ҳолбуки, Қишлоқ хўжалик министрлиги ва Сув хўжалиги министрлиги, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ва район ижроия комитетлари республика пахта тайёрлаш давлат планини бажарганидан кейин колхозларда, МТС ва совхозларда кўкламги экишга тайёргарлик кўриш юзасидан ташкилотчилик ишларини кескин суратда бўшаштирдилар, айрим ҳолларда эса бу ишдаги бўшанглиłкка муроса қилиб, ишни қизитиб юбориш учун қатъий чоралар кўрмаётирлар. Бунинг натижасида атиги 883 минг гектар, ёки чигит экиш мўлжалланган ерларнинг 68,1 процентигина шудгорлаб қўйилган. Фарғона ва Наманган областларининг колхозлари, Қорақалпоғистон АССР колхоз ва совхозлари кузги шудгорлаш ишида айниқса орқада қолганлар. Хоразм области колхозларида аҳвол хавфли тус олмоқда, унда чигит экиш мўлжалланган ерларнинг атиги 34,7 процентигина шудгор қилинган.

Техникани тайёрлаш ишлари ҳам қониқарсиз ташкил этилган. МТСларда 3162 ҳайдов трактори ва 14.690 та чопиқ трактори 10 январгача тайёр эмас эди, 8150 пахта сеялкаси тайёр эмас. Наманган, Бухоро ва Хоразм областларининг МТСлари техникани тайёр қилиб қўйишда айниқса орқада қолмоқда.

Февраль ойида Москвада пахтачилик юзасидан Бутуниттифоқ кенгаши ўтказилади. Бу мамлакатимиз ҳаётида катта воқиадир. Бизнинг вазифамиз Москвада бўладиган кенгаш очилишига қадар кўкламги экиш кампаниясига тайёргарлик билан боғлиқ бўлган ҳамма ишларни асосан тугаллашдан иборат. Бундай қилиш мўл ҳосил олинишига, республика пахтакорларининг ўз социалистик мажбуриятларини бажаришларига гаров бўлади.

Чорвачиликни янада тез суръатлар билан ривожлантириш лозим. Бу соҳада энг биринчи навбатда турган вазифа чорва моллар қишловини муваффақиятли ўтказишдан иборат.

Меҳнаткашларни сабзавот, картошка, мева, узум билан таъминлашни янада яхшилаш мақсадида боғ ва токзорларнинг, сабзавот-полиз экинларининг ва картошканинг ҳосилдорлигини ошириш йўлида бир қанча тадбирларни амалга ошириш лозим.

Сессия муҳокамасига тақдим этилган республика Давлат бюджети проекти 1958 йилги халқ хўжалик планида кўзда тутилган ҳамма тадбирларни маблағ билан таъминлайди. Фан, маориф, соғлиқни сақлаш, социал таъминот ва бошқа шу хил эҳтиёжлар учун 3.736 миллион сўм маблағ сарфлаш кўзда тутилади, бу эса республика бюджетида ажратиладиган маблағларнинг 43 процентидан ортиқ қисмини ташкил этади. Бюджет даромад қисмининг энг муҳим манбаларидан бирини давлат корхоналари ва хўжалик ташкилотларининг фойдаларидан олинадиган ажратмалар ташкил этади. Шундай қилиб, бюджетнинг муваффақиятли бажарилиши республика корхоналари ва ташкилотларининг ишига боғлиқ бўлади. Эндиликда фақат сон кўрсаткичлари билан қаноатланиш мумкин эмас. Халқ хўжалиги кенгашларининг ходимлари, корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари маҳсулотнинг таннархи масалалари билан ва саноатнинг ишидаги бошқа техника-иқтисодий кўрсаткичлар билан жиддий шуғулланишлари лозим, жамғармалар бўйича белгиланган топшириқларнинг ўз вақтида бажарилишига эришишлари керак.

Республика Молия министрлиги ва Госплани корхоналарнинг ишидаги камчиликларни қайд қилишдан иборат қоралаиган практикадан воз кечишлари ва халқ хўжалиги кенгашларининг министрликлар, бошқармалар ва корхоналарнинг раҳбарлари билан бирга корхоналарнинг зарар кўрмай ишлаши учун, пландан ташқари жамғармалар тўплашлари учун, қўшимча даромадлар олишлари учун актив курашишлари лозим.

Республикамизда фан, техника, маданият ва санъатни янада ривожлантириш масалаларига халқ хўжалик планида ва бюджетда алоҳида эътибор берилган.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика халқ хўжалик планининг ва бюджетининг барча сон ва сифат кўрсаткичлари жиҳатидан оғишмай бажарилиши учун ҳамма чораларни кўради.

Сўзга чиққан депутатлар республика ҳукумати, министрликлари ва марказий ташкилотлари адресига бир қанча танқидий мулоҳазаларни айтдилар. Республика ҳукумати бу танқидий мулоҳазалардан ҳамма зарур хулосаларни чиқаради ва тегишли чораларни кўради. Депутатларнинг турли тадбирлар учун бюджетдан қўшимча маблағлар ажратиш тўғрисидаги таклифлари ва илтимосларига келганда, республика ҳукумати уларни қараб чиқади ҳамда бу илтимос ва таклифларни бюджетни бажариш жараёнида унинг даромад қисмини ошириш йўли билан ва бошқа манбалар ҳисобига мумкин қадар қондириш учун чоралар кўради.

Пировардида ўртоқ Мирзаахмедов бундай деди:

— 16 мартда СССР Олий Советига навбатдаги сайлов ўтказилади. Давлат ҳокимиятининг олий органига сайлов—мамлакатимиз сиёсий ҳаётида жуда муҳим воқеадир. Сайлов коммунистик қурилиш соҳасида КПСС XX съезди томонидан қўйилган вазифаларни муваффақиятли равишда амалга ошириш учун бутун халқ кураш олиб бораётган шароитда ўтади. Сайлов совет халқининг бузилмас бирлигини ва Коммунистик партия теварагига, унинг Ленинчи Марказий Комитети теварагига жипслашганлигини, совет кишиларининг коммунистик қурилиш соҳасида янгидан-янги буюк муваффақиятларга эришиш учун курашишга тайёр эканлигини ёрқин намойиш қилади.

Шак-шубҳа йўққи, Совет Иттифоқидаги бошқа халқлар билан бирга ўзбек халқи ҳам СССР Олий Советига сайлов кунини меҳнатда янги муваффақиятлар билан нишонлайди, халқ хўжалик планининг бажарилишини таъминлайди ва бу йил саноатни, қишлоқ хўжалигини ҳамда маданиятни ривожлантиришда янада жиддий муваффақиятларга эришади.

Шу билан кун тартибидаги дастлабки икки масала юзасидан музокаралар тугади. Олий Совет Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1958 йилги Давлат плани тўғрисидаги Қонунни ҳамда Республиканинг 1958 йилги Давлат бюджети тўғрисидаги ва Ўзбекистон ССРнинг 1956 йилги бюджетининг бажарилишини тасдиқлаш тўғрисидаги Қонунларни бир овоздан қабул қилди.

Сессия кун тартибидаги учинчи масалани кўриб чиқишга киришади. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Ш. Р. Рашидов** «Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари район Советлари тўғрисида Низом» ҳақида доклад қилади.

Докладчи депутатлар муҳокамасига тақдим этилган Низом проектининг сиёсий ва амалий жиҳатдан катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлайди. Совет халқининг ўз авангарди Коммунистик партия раҳбарлигида бажараётган буюк ижодий ишларида меҳнаткашлар депутатлари Советлари жуда катта роль ўйнайдилар. Советлар Давлат ҳокимиятининг энг демократик формаси, меҳнаткашларнинг энг оммавий ташкилоти бўлиб, давлатни демократик асосда бошқаришда халқни доимий ва узлуксиз равишда, шу билан бирга кенг миқёсда қатнаштиришни таъминлайди, деган ленинча таълимот тамомила тўғри эканлигини тарихий тажриба исбот қилди.

Тақдим этилаётган Низомнинг проекти Советлар ва уларнинг ижроия комитетларининг ташкилий оммавий фаолиятининг асосларини баён қилади. Ҳозиргача амалда бўлган Низом 1931 йилнинг январь ойида қабул қилинган эди. Ана шу давр ичида совет жамиятининг тузилиши тамомила ўзгарди ва шунга мувофиқ равишда совет давлатининг, шу жумладан маҳаллий Советларнинг ҳам конкрет вазифалари ўзгарди.

1931 йилнинг бошларида бизда эксплуататорлар синфининг қулоқлардан иборат сарқитлари ҳали бор эди ва ёппасига коллективлаштириш асосида қулоқларни синф сифатида тугатиш Советларнинг асосий вазифаларидан бири эди. Мамлакатимизда қулоқларнинг синф сифатида тугатилганига кўп вақт бўлди ва колхоз тузуми узил-кесил ғалаба қилди. Эндиликда мамлакатимизда синфсиз социалистик жамият барқ уриб яшнамоқда.

Социалистик индустрия ҳеч кўрилмаган даражада ривожланди. Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида коммунизмнинг нурли чўққилари сари ишонч билан бораётган пайтда, Советларнинг асосий вазифаси коммунистик жамият қуриш ишига омманинг ижодий куч-қувватини, моддий ва техника ресурсларини сафарбар қилишдан иборатдир.

Ўтган йиллар ичида районларнинг сони кўпайди ва уларнинг хўжалиги мураккаб ҳамда кўп тармоқли бўлиб қолди. Шу билан республиканинг ҳамма районларида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ҳажми ва илмий-техника савияси бениҳоя ўсди, энг яхши техника билан мўл-кўл таъминланган ва қишлоқда социализмнинг индустриал базаси бўлиб қолган МТСларнинг роли мисли кўрилмаган даражада юксалди, саноат ўчоқлари барпо этилди, ўқув юртлари, маданий-оқартув муассасалари, шифохоналар ва бошқа муассасаларнинг кенг шохобчалари вужудга келтирилди, янги обод район марказлари ва колхоз посёлкалари тобора кўпаймоқда. Ўтган йиллар давомида Коммунистик партия ажойиб совет раҳбар кадрларини тарбиялаб етиштирди. Бу кадрлар марксча-ленинча назарияни чуқур эгаллаб, фикр доираларини кенгайтирдилар, қийинчиликларга қарши курашда чиниқдилар, омма ўртасида ташкилотчилик ва тарбия ишлари соҳасида амалий тажриба ортдирдилар. Улар турмуш илгари сурган ва жонажон Коммунистик партия томонидан ўз олдиларига қўйилган ҳар қандай мураккаб вазифани муваффақият билан ҳал этишга қобилиятлидирлар.

Бизнинг партиямиз социалистик давлат тўғрисидаги ленинча гениал таълимотни ижодий тарзда ривожлантириб, омманинг ижодий ташаббуси ва тажрибасига таяниб, Советлар фаолиятининг янги ташкилий формаларини, уларнинг омма билан алоқаси, уларнинг оммага ташкилий-тарбиявий таъсир кўрсатиш формаларини ишлаб чиқди ва муваффақият билан амалга оширди.

Ниҳоят, партия ва ҳукумат кейинги йилларда маҳаллий Советларнинг ҳуқуқларини кенгайтириш, хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларини ривожлантиришда уларнинг ташаббусини кучайтириш тадбирларини кўрдилар. Бу тадбирлар Советларнинг иш услуби, ташкилий иш формалари ва методларини янада такомиллаштиришни ҳам талаб қилди.

Шундай қилиб «Ўзбекистон ССР Меҳнаткашлар депутатлари район Советлари тўғрисида Низом»ни қабул қилиш ва амалга ошириш пайти келди. Бу тадбир назарий жиҳатдан асосланган, амалий жиҳатдан мақсадга мувофиқ ва сиёсий жиҳатдан амалга ошириш пайти келган тадбирдир. Социалистик қурилишнинг республика олдида турган вазифалари, турмушнинг ўзи ана шу тадбирларни амалга оширишни талаб этмоқда.

Советларнинг роли ва улар фаолиятининг ташкилий асослари тўғрисида улуғ Ленин ишлаб чиққан ва социалистик қурилиш жараёнида Коммунистик партия ривожлантирган назарий йўл-йўриқлар, совет қурилиши назарияси ва практикасига бебаҳо ҳисса қўшган КПСС XX съездининг тарихий қарорлари, дейди ўртоқ Рашидов, янги Низом проектини тузиш учун асос бўлди. Низом проекти республикамиздаги район Советларининггина эмас, балки СССРдаги бошқа қардош республикалар район Советларининг ҳам ортдирган бой амалий тажрибалари ҳисобга олинган ҳолда, Ўзбекистон ССРдаги хўжалик ва маданий тараққиётининг ўзига хос хусусиятлари, шунингдек республикада яқин йиллар ичида амалга оширилиши зарур бўлган вазифалар эътиборга олинган ҳолда тузиб чиқилди. Низом Ўзбекистон ССР Конституциясига тамомила мувофиқ тарзда ишлаб чиқилди ва бу Низом Конституциянинг айрим моддаларини район Советларининг вазифаларига ва ташкилий иш формаларига мувофиқ суратда ривожлантиради.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати социалистик экономикани ғоят юксалтираётган ҳозирги шароитда, деб таъкидлайди докладчи, меҳнаткашлар депутатлари район Советлари олдида хўжалик, маданий қурилишда ўзларининг ташкилотчилик ролларини анча ошириш ва аввало колхоз ҳамда совхоз ишлаб чиқаришининг ҳамма тармоқларини кескин суратда ривожлантириш учун курашда қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига ҳар томонлама ёрдам бериш вазифаси турибди. Район Советлари саноат корхоналари, колхозлар, совхоз ва МТСлар, медицина муассасалари, ўқув юртлари, савдо-сотиқ ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналарининг нормал ишлашини таъминлашлари, ишчилар, колхозчилар ва қишлоқ зиёлиларининг маданий эҳтиёжларини яхшироқ қондиришлари, қишлоқ ва посёлка Советларига тўғри раҳбарлик қилишлари керак.

Район Советлари давлат ҳокимиятининг маҳаллий органлари системасида асосий звенодир. Саноат ва қурилишни бошқариш қайта ташкил этилганлиги, халқ хўжалиги кенгашларининг вужудга келтирилганлиги ва талайгина корхоналарнинг маҳаллий Советлар ихтиёрига топширилганлиги уларнинг роли ва жавобгарлигини анча оширди. Ўтган 1957 йилда республиканинг кўпгина районларида колхоз ва МТСлар базасида неча ўнлаб янги, кўп тармоқли совхозлар ташкил этилди. Совхоз ишлаб чқаришини муваффақиятли ривожлантириш вазифаси район Советлари ва район ижроия комитетларининг совхозларга раҳбарлик қилиш даражасини янада оширишни талаб этади.

Советларнинг, уларнинг доимий комиссияларининг, барча депутатларнинг ҳамма ишлари КПСС XX съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун меҳнаткашлар оммасини сафарбар қилишга бўйсундирилиши лозим. Биз совет жамияти тараққиётининг ҳозирги даврида Советлар олдида турган вазифалар сессия муҳокамасига тақдим этилган Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари район Советлари тўғрисидаги Низом проектида ўз ифодасини топишига ҳаракат қилдик.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми томонидан тайёрланган Низом проекти область Советлари ижроия комитетларига юборилган эди. Область Советларининг ижроия комитетлари район Советлари ижроия комитетлари билан биргаликда шу ҳужжатни ҳар томонлама ўрганиб чиқдилар, ундаги асосий қоидаларни якдиллик билан маъқулладилар ҳамда бир қанча муҳим таклиф ва қўшимчалар киритдилар. Шунингдек Ўрта Осиё Давлат университетининг давлат ҳуқуқи кафедрасидан ва совет қурилиши соҳасида катта амалий тажрибага эга бўлган айрим мутахассислардан ҳам тегишли таклиф ва мулоҳазалар олинди. Жами бўлиб юздан ортиқ таклиф ва қўшимчалар олинди. Буларнинг кўпи проектда ҳисобга олинди.

Ўртоқ Рашидов янги Низомнинг айрим бобларини батафсил характерлаб беради. У, ҳозирги вақтда область, шаҳар ва посёлка Советлари тўғрисидаги Низомлар ҳам ишлаб чиқилаётганлигини маълум қилади. Бу Низомлар ҳам Олий Советнинг муҳокамасига тақдим этилади ва улар Ўзбекистон ССР маҳаллий Советларининг ишларини янада яхшилаш учун муҳим асос бўлиб хизмат қилади.

Пировардида докладчи бундай деди: — Лениннинг гениал башорати билан ва Улуғ Октябрь вужудга келтирган меҳнаткашлар депутатлари Советлари ҳозирги вақтда давлат ҳокимиятининг энг оммавий, энг демократик ва энг обрўли органларидир. Бутун халқимиз меҳнаткашлар депутатлари Советларини қўллаб-қувватламоқда.

Ўзбекистондаги маҳаллий Советлар партия ташкилотларининг раҳбарлигида, янги Низомларга мувофиқ ўзларининг ташкилотчилик ролларини оширадилар, амалий ишларини яхши йўлга қўядилар ва такомиллаштирадилар, меҳнаткашлар оммаси билан алоқани кучайтирадилар ва мамлакатимизда коммунистик жамият қурилишининг буюк вазифаларини муваффақиятли ҳал этадилар, деб ишонч билдиришга ижозат бергайсиз.

Ўртоқ Рашидовнинг доклади юзасидан музокараларда Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси депутат **Н. Жуманазаров** биринчи бўлиб сўзга чиқади. У автоном республикадаги маҳаллий Советларнинг фаолияти тўғрисида, улар КПСС XX съездининг тарихий қарорларига амал қилиб, хўжалик ва маданий қурилишда ўз ролларини тобора ошираётганликлари тўғрисида гапиради. Шаҳар, район ва овул Советларининг сессиялари анча мунтазам ўтказиладиган бўлиб қолди, сессиялар экономика ва маданиятни ривожлантиришга доир, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини оширишга доир актуал масалаларни муҳокама қилмоқдалар. Кўпгина депутатлар кенг активга таяниб, сайловчилар билан алоқаларини кун сайин мустаҳкамлаб, катта ташкилотчилик ишлари олиб бормоқдалар, олтинчи беш йиллик топшириқларининг муваффақиятли бажарилишига эришиш учун ҳаракат қилмоқдалар. Район ва овул Советларининг ҳамда бу Советлар депутатларининг актив фаолияти 1957 йилда автоном республиканинг пахта тайёрлаш планини муваффақиятли бажаришига, сут, гўшт ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришига анча ёрдам берди.

Ўртоқ Жуманазаров район Советлари тўғрисида сессия муҳокамасига тақдим этилган Низомни тасдиқлаш тўғрисида таклиф киритиб, бу Низом республика маҳаллий Советларига катта ёрдам беради, деб таъкидлади.

Чинобод район партия комитетининг секретари ўртоқ **А. Маматов** айтадики, Коммунистик партия ва унинг Ленинчи Марказий Комитети маҳаллий Советларнинг ташкилотчилик фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқдалар, Советларнинг иши масалаларига ғоят катта эътибор бермоқдалар. Партия ташкилотларининг ёрдами билан Чинобод районининг маҳаллий Советлари кейинги вақтларда ўз ишларини анча яхшиладилар. Район Совети ва қишлоқ Советларининг депутатлари пахта ҳосилдорлигини ошириш учун, агротехниканинг прогрессив усулларини ишлаб чиқаришга муваффақиятли равишда жорий қилиш учун курашда ташаббус кўрсатмоқдалар. Уларнинг кўплари ўтган йил меҳнатда қаҳрамонлик намуналарини кўрсатдилар, пахта тайёрлаш давлат планини тезроқ бажариш учун олиб борилган мусобақада ўрнак кўрсатдилар ва бу билан омма ўртасида ўз обрўларини янада оширдилар. Район Совети маданий-оқартув муассасаларининг, мактаблар, соғлиқни сақлаш ва социал таъминот органларининг фаолиятини янада яхшилаш йўлида катта иш қилди. Депутатларнинг ташаббуси билан колхоз қишлоқларини реконструкциялашнинг бош планлари тузилмоқда.

Ҳозирги вақтда Чинобод районидаги маҳаллий Советларнинг депутатлари ўз эътиборларини кўкламги экишга тайёргарликни муваффақиятли равишда тугаллаш билан боғлиқ масалаларга қаратмоқдалар. Бутун пахта майдони шудгорлаб қўйилган, ирригация шохобчаларини тозалаш ишлари тугалланмоқда, далаларга маҳаллий ўғит ташиш ишлари қизғин давом этмоқда.

Бундан аввалги нотиқ сингари ўртоқ Маматов ҳам муҳокама қилинаётган Низомнинг катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлайди ва Олий Совет депутатлари бу муҳим ҳужжатни якдиллик билан маъқуллайдилар, деб ишонч билдиради.

Тошкент область ижроия комитети раисининг ўринбосари **Қ. Маҳкамова** меҳнаткашлар депутатлари район Советлари тўғрисидаги Низомнинг катта аҳамиятга эга эканлиги ҳақида гапиради. У бир қанча маҳаллий Советларнинг иш тажрибасига асосланиб, проектда ёзилган айрим қоидалар қанчалик актуал эканлигини кўрсатади, бу проект партия XX съезди томонидан маҳаллий Советлар олдига қўйилган катта ва масъулиятли вазифаларни назарга олиб тузилганлигини таъкидлайди. Шу билан бирга ўртоқ Маҳкамова Низомдаги баъзи моддаларнинг таҳририни ўзгартириш зарур деб ҳисоблайди.

Тошкент шаҳар Октябрь район ижроия комитетининг раиси **Ш. Шомисломов** проектга айрим тузатишлар киритишни таклиф этади. У ўз нутқида район Советлари ва уларнинг ижроия комитетларининг иш тажрибасини умумлаштириш ва ёйиш зарурлигини айтади. Бу иш тажрибаси билан ўртоқлашиш учун тез-тез семинарлар ва кенгашлар ўтказиб туриш зарур. Маҳаллий Советлар депутатларининг ва ижроия комитетлари ходимларининг қўшни районларга ва бошқа областларга бориб туришлари мақсадга мувофиқ бўлур эди. Тошкент шаҳар Октябрь район меҳнаткашлари Бокудаги Октябрь районни меҳнаткашлари билан мусобақалашмоқдалар. Яқинда Тошкент район вакиллари озарбайжонликларга меҳмон бўлиб бордилар, уларнинг иши билан танишдилар. Уларнинг бу сафари яхши натижалар берди. Шуниси ёмонки, Ўзбекистон давлат нашриёти Советларнинг ишига доир брошюраларни кам чиқармоқда. Совет қурилишига доир масалалар республика ва область газеталарида жуда суст ёритилмоқда.

Сари Осиё район ижроия комитетининг раиси депутат **М. Ашурова** сессия муҳокамасига тақдим этилган Низомни маъқуллаб, бу Низом маҳаллий Советларнинг ходимларига уларнинг амалий ишларида ёрдам беради, уларнинг ташаббусини янада оширади, деб таъкидлади.

Қишлоқ Советлари совет ишидаги муҳим звенодир. Сари Осиё районида бир қанча қишлоқ Советлари йириклаштирилди ва бу тадбир яхши натижалар берди. Маҳаллий Советларнинг доимий комиссиялари фаолиятини активлаштириш ижобий натижалар берди.

Пировардида М. Ашурова район Советлари ижроия комитетлари составида ташкилий инструкторлик бўлимлари тузиш истагини билдиради.

Кун тартибидаги учинчи масала юзасидан музокаралар шу билан тугади. Олий Совет «Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари район Советлари тўғрисида Низом»ини якдиллик билан тасдиқлайди. Шунингдек, қишлоқ Советлари тўғрисидаги ва республика Олий Советининг доимий комиссиялари тўғрисидаги Низомлар ҳам тасдиқланади.

Сессия кун тартибидаги тўртинчи масалани кўришга ўтади. Олий Совет республика Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари **И. В. Бабковнинг** докладини эшитиб, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг бешинчи ва олтинчи сессиялар ўртасида қабул қилинган Фармонларини бир овоздан тасдиқлайди.

Кун тартибидаги масалалар тугади. Раислик қилувчи Ўзбекистон ССР Олий Совети сессиясини ёпиқ деб эълон қилади. (ЎзТАГ).

КПСС Марказий Комитети Биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Польша Халқ Республикасида бўлганлигига доир

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчев Совет — Польша чегараси районида дам олиб турган вақтида Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Биринчи секретари ўртоқ В. Гомулкадан ва Министрлар Совети Раиси ўртоқ Ю. Циранкевичдан Польша Халқ Республикасига келиш тўғрисида таклифнома олган эди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев Польша Халқ Республикасида уч кун бўлган вақтида Польша Халқ Республикасининг партия ва ҳукумат раҳбар арбоблари билан суҳбатлашди. Суҳбатлар самимий ва дўстона вазиятда ўтди. (ТАСС).

СССР Олий Совети сайловини муносиб кутиб олайлик

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетида яқинда пойтахт саноат ва транспорт ходимларининг СССР Олий Советига бўладиган сайловлар шарафига социалистик мусобақани авж олдиришга бағишланган кенгаши бўлди.

Шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ф. Х. Хўжаев ўз докладида Тошкент саноат корхоналарининг 1958 йилдаги дастлабки иш якунларини анализ қилди, пойтахт саноати ва транспорти ходимлари олдида турган вазифаларни кўрсатиб ўтди.

Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари меҳнаткашлар оммасининг СССР Олий Советига бўладиган сайловлар муносабати билан сиёсий ва меҳнат активлиги ошганлигини ҳисобга олиб, уларнинг ижодий ташаббускорлигига актив бошчилик қилишлари керак. Ишчилар, инженер-техник ходимлар ва корхона хизматчиларининг сайловни муносиб совғалар билан кутиб олиш учун кун сайин қизитаётган кураши 1958 йил биринчи квартал планини муддатидан олдин бажаришнинг асосий омилидир.

Кенгаш қатнашчилари — ишлаб чиқариш новаторлари, корхоналарнинг раҳбарлари, Совнархоз вакиллари, партия ходимлари — ишлаб чиқаришнинг тараққий эттириш йўллари ва планни муддатидан олдин бажариш имкониятлари юзасидан фикр олишдилар. Сўзга чиққан «Узбексельмаш» заводининг директори Стикайло, «Таштрансмаш» заводининг директори Шувалов, «Ташсельмаш» заводининг директори Оттигашев ўртоқлар ва бошқа нотиқлар ўз коллективларининг янги мажбурият қабул қилганликларини айтдилар.

Кенгашда Тошкентдаги илғор саноат корхоналари СССР Олий Советига сайловлар шарафига мажбурият ҳамда Тошкент саноат корхоналари ва транспорти ишчиларига, инженер-техник ходимларига ва хизматчиларига қарата Мурожаат қабул қилдилар.

Пойтахт саноати ва транспорти илғорларининг мурожаати

Қадрли ўртоқлар! Совет халқи қувончли ва шонли кунларни бошидан кечирмоқда. Яқинда олтинчи беш йилликнинг иккинчи йили — 1957 йилни катта муваффақиятлар билан кузатдик. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XX съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун астойдил курашган совет кишилари ўтган йили кўпгина шонли иш қилдилар.

Корхоналаримиз коллективлари ишлаб чиқаришни янада такомиллаштириш, илғор иш методларини оммалаштириш, кадрларнинг техника савиясини ошириш учун кўп куч ва ғайрат сарфладилар. Буларнинг ҳаммаси социалистик мусобақада қабул қилинган мажбуриятларнинг шараф билан бажарилишини таъминлади. Тошкент саноат корхоналари 1957 йил давлат планини муддатидан олдин 14 декабрда бажаришга, меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғини 3,5 процент ортиғи билан адо этишга ва қўшимча равишда 284,6 миллион сўмлик маҳсулот беришга муваффақ бўлдилар. Мамлакатимиз янги 1958 йилга янада мустаҳкамланган ҳолда, ижодий кучлари барқ уриб яшнаган ҳолда қадам қўйди. Меҳнаткашларнинг турмуши анча маъмур ва фаровон бўлиб келди. Совет халқи улуғ Ленин йўлидан ишонч билан етаклаб бораётган ўз жонажон Коммунистик партияси атрофига янада маҳкамроқ жипслашди.

Олтинчи беш йилликнинг учинчи йилига қадам қўяр ва умумхалқ байрами — СССР Олий Советига сайлов кунига яқинлашиб борар эканмиз, корхоналар ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг умумий йиғилишларида янги социалистик мажбуриятлар олишга қарор қилдик. Бу йиғилишларда меҳнат унумдорлигини янада оширишга, 1958 йил биринчи квартал планини муддатидан олдин бажаришга, СССР Олий Советига бўладиган сайловни техникани тараққий эттириш, социалистик экономикани ва меҳнаткашлар моддий фаровонлигини тинмай ошириш учун курашда янгидан- янги ғалабалар билан нишонлашга аҳд қилдик.

Тошкент шаҳар илғор саноат корхоналари коллективларининг

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТИ

«УЗБЕКСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИ БЎЙИЧА

Биринчи квартал планини 28 мартгача бажариш, меҳнат унумдорлигини белгиланганидан 2 процент ошириш ва маҳсулот таннархини 2 процент камайтириш, модернизациялаштирилган СКГХ-4-6А сеялкаси ишлаб чиқаришни ўзлаштириш, қишлоқ хўжалик машиналарига запас қисмлар ишлаб чиқариш йиллик планнинг 80 процентини баҳорги экиш кампанияси бошлангунча бажариш. Рационализаторлик таклифларини жорий этиш йўли билан йил давомида 1 миллион 200 минг сўм иқтисод қилиш, 100 минг киловатт-соат электр қуввати ва 300 тонна ёқилғи тежаш. Горькийликлар методи асосида уй-жой қуришни қизитиб юбориш, йил охиригача 4500 квадрат метр, шу жумладан биринчи кварталда икки уйни фойдаланишга топшириш.

«ТАШСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИ БЎЙИЧА

Биринчи квартал топшириғини 25 мартгача бажариш . ПР-5 планировшчиклари ишлаб чиқариш, «Чирчиксельмаш» ва «Узбексельмаш» заводларига деталь етказиб бериш юзасидан биринчи квартал планини ортиғи билан бажариш. Қуюв цехи ишлаб чиқариш қувватини оширишни таъминлайдиган иккита формалаш конвейери қурилишини бошлаш. Хўжалик йўли билан ва горькийликлар методи асосида қурилиш ишларини ривожлантириб юбориш ва йил давомида умумий ҳажми 4500 квадрат метр бўлган 100 та уйни фойдаланишга топшириш.

ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ НОМЛИ ПАРОВОЗ-ВАГОН РЕМОНТ ЗАВОДИ БЎЙИЧА

28 мартгача биринчи квартал планини бажариш ва қўшимча равишда икки паровоз ва бир вагонни ремонтдан чиқариш. Меҳнат унумдорлигини белгиланганидан 3 процент ошириш, маҳсулот таннархини эса ярим процент камайтириш. Тўртинчи кварталдан бошлаб тепловозлар ремонтига ўтиш учун ишлаб чиқаришни яхши тайёрлаш. Горькийликлар методи асосида ва хўжалик йўли билан уй-жой ҳамда маданий-маиший бинолар қурилишини янада жадаллаштириш ва йил охиригача 2275 квадрат метр уй-жойни ва 100 кишилик болалар боғчасини фойдаланишга топшириш.

«УЗБЕКХЛОПКОМАШ» ЗАВОДИ БЎЙИЧА

Биринчи квартал топшириғини 28 мартгача бажариш, меҳнат унумдорлигини белгиланганидан 1 процент ошириш ва маҳсулот таннархини 1 процент камайтириш. Асосий маҳсулотларга сарфланадиган меҳнатни 3,5 процент камайтириш, ғилдирак ишлаб чиқарадиган янги цехни қуриб битказиш. 40 квартиралик уйни тезроқ қуриб битказиш учун қурилиш ташкилотига яқиндан ёрдам бериш.

ТРАНСПОРТ МАШИНАСОЗЛИГИ ЗАВОДИ БЎЙИЧА

Биринчи квартал планини 28 мартгача бажариш, белгиланганидан меҳнат унумдорлигини 1,5 процент ошириш ва маҳсулот таннархини 0,6 процент камайтириш. Рационализаторлик таклифларини жорий этиш йўли билан бу йил камида 400 минг сўм иқтисод қилиш. Горькийликлар усули билан қурилиш ишларини кенг қулоч ёйдириш. 7 ноябргача бешта тўрт квартиралик уйни фойдаланишга топшириш.

ИРРИГАЦИЯ МАШИНАСОЗЛИГИ ЗАВОДИ БЎЙИЧА

Ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш квартал планини 25 мартгача бажариш, пландагига нисбатан меҳнат унумдорлигини 1 процент ошириш, ЗПМ—маркали землесослар таннархини 4 процент камайтириш. ЗПМ-2 маркали модернизациялаштирилган землесослар ишлаб чиқаришни яхши ўзлаштириш.

«ТАШКЕНТКАБЕЛЬ» ЗАВОДИ БЎЙИЧА

Квартал планини 28 мартгача бажариш, белгиланганига қараганда меҳнат унумдорлигини 1 процент ошириш ва ялпи маҳсулот таннархини 0,5 процент камайтириш. Рангли металларнинг чиқиндига чиқишини 10 процент камайтириш. Горькийликлар методи асосида қурилаётган 87 та бир квартиралик уйлар қурилишини тезлаштириш, шу йил 7 ноябргача 400 ўринлик қишки клубни фойдаланишга топшириш.

ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ЗАВОДИ БЎЙИЧА

25 мартгача квартал планини бажариш, белгиланганидан меҳнат унумдорлигини ярим процент ошириш ва маҳсулот таннархини 0,5 процент камайтириш. 800 квадрат метр ҳажмдаги ишлаб чиқариш майдони қурилишини тезлаштириш. Горькийликлар методи билан 1000 квадрат метр уй-жой қуриш.

ЧИННИ ЗАВОДИ БЎЙИЧА

Квартал планини 25 мартгача бажариш, планга нисбатан меҳнат унумдорлигини 1,5 процент ошириш ва маҳсулот таннархини белгиланганидан 2 процент камайтириш.

ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ БЎЙИЧА

Квартал топшириғини 29 мартгача бажариб, қўшимча равишда 10 тонна калава, 400 минг метр хом газлама, 200 минг метр тайёр газлама ва 100 минг ғалтак машина ип бериш . Меҳнат унумдорлигини 1 процент ошириш. Йил давомида рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларини амалга ошириш йўли билан 4 миллион сўмга яқин иқтисод қилиш. Йил охиригача 2900 кишини турли ўқув ва тайёрлов курсларига жалб этиш, горькийликлар усулида қурилиш ишларини қизитиб юбориш йўли билан йил охиригача 3 минг квадрат метр уй-жойни қуриб битказиш.

1-ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИ БЎЙИЧА

Биринчи квартал мобайнида қўшимча равишда 30 минг жуфт пойафзал ишлаб чиқариш, биринчи сорт маҳсулот тайёрлашни белгиланганидан 1 процент кўпайтириш, янги моделдаги 7 хил пойафзал ишлаб чиқаришни ўзлаштириш. Меҳнат унумдорлигини белгиланганидан 0,5 процент ошириш, 750 минг сўмлик асосий ва ёрдамчи хомашё тежаш. Қурилаётган 3 та уй-жой биносидаги ишларни тезлаштириш ва улардан бирини шу кварталда битказиш.

ҚОҒОЗ КОМБИНАТИ БЎЙИЧА

1 апрелгача қўшимча равишда 150 тонна қоғоз ва картон ҳамда 200 минг дона дафтар ишлаб чиқариш. Белгиланганидан қоғоз сифатини 1,5 процент ошириш ва маҳсулот таннархини 0,5 процент камайтириш. Бу йил 200 минг киловатт-соат электр қуввати ва 200 тонна ёқилғи тежаш, горькийликлар усули билан 10 квартиралик уй-жой қуриш.

«ҚИЗИЛ ТОНГ» ФАБРИКАСИ БЎЙИЧА

Квартал планини 29 мартгача бажариш. Белгиланганидан меҳнат унумдорлигини 1 процент ошириш, биринчи сорт маҳсулот ишлаб чиқаришни 0,5 процент кўпайтириш. 80 ишчининг малакасини ошириш, ўникки квартиралик уй-жой қурилишига кетадиган маблағнинг камида 50 процентини корхона фондидан сарфлаш.

«УРТОҚ» КОНДИТЕР ФАБРИКАСИ БЎЙИЧА

Квартал планини 27 мартгача бажариш, меҳнат унумдорлигини белгиланганидан 2 процент ошириш. 1 апрелгача 9 единица янги технологик ускуна ўрнатиш ва уларни ишга тушириш. Ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг қуритиш процессида нобуд бўладиган қисмини 1957 йилдагита қараганда икки баравар камайтириш.

ТОШКЕНТ ШАҲАР САНОАТ БОШҚАРМАСИ БЎЙИЧА

Квартал планини 28 мартгача бажариб, қўшимча равишда 4 миллион сўмлик маҳсулот бериш. Янги технологик ускуналар ўрнатиш ишларини бошлаб юбориш ва йил охиригача 250 та станок ва агрегатни ишга тушириш, 20 хил янги маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштириш. Қурилиш ишларини авж олдириб, йил охиригача 3 минг квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топшириш.

ТЕМИР ЙЎЛ ТОШКЕНТ БЎЛИМИ БЎЙИЧА

1 кварталда пландан ташқари 500 вагон юк ортиш. Ҳаракатдаги вагонлар оборотини 1.11 процент тезлаштириш, суткасига тепловозларнинг 515 километр ва паровозларнинг 220 километр йўл босишига эришиш. Оғир юкли поездларда нормадан ташқари 875 минг тонна брутто юк ташиш. Бўлимда ташкил этиладиган барча юк поездларни нуқул оғир юкли қилиб тузиш. Транзит поездларининг 70 процентини тезкор усулда жўнатиш. Юкларни зичлаб жойлаш методини қўллаш йўли билан 625 вагонни бўшатиш. Темир йўл бўлими бўйича белгиланганига нисбатан меҳнат унумдорлигини 2 процент ошириш, юк ташиш таннархини эса 1 процент камайтириш. Рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларини жорий этиш йўли билан 250 минг сўм иқтисод қилиш.

* * *

Бизлар ўз зиммамизга юқоридаги мажбуриятларни олиш билан бирга Тошкентдаги барча саноат корхоналари ва транспорт ходимларини олтинчи беш йиллик топшириғини муваффақиятли бажариш учун, техникани тинмай тараққий эттириш ва ишлаб чиқаришни такомиллаштириш учун, КПСС XX съезди томонидан белгилаб берилган социалистик экономикани янада тараққий эттириш, халқ моддий фаровонлиги ва маданий савиясини юксалтириш программасини амалга ошириш учун социалистик мусобақани янада кенг қулоч ёйдиришга чақирамиз.

Умумхалқ байрами — СССР Олий Советига сайлов кунини саноат ва транспортни ривожлантириш соҳасида янги ғалабалар билан кутиб олайлик!

(Бу мажбурият Тошкент шаҳар саноати ва транспорти ходимларининг кенгашида қабул қилинган).

ПАХТАКОРЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ БИРИНЧИ ҚУРУЛТОЙИНИ МУНОСИБ СОВҒАЛАР БИЛАН КУТИБ ОЛАЙЛИК

Мирзачўл районидаги 1-МТСда трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилиш ишлари кундан-кунга авж олдирилаётир. **Суратда:** илғор механизатор ўртоқ Йўлдош **Ҳайдаров** тракторни ремонт қилаётир.
Р. Шамсутдинов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Кўкламга пухта тайёргарлик кўрмоқдалар

Мўл ҳосилнинг тақдири шу кунларда ҳал қилинади. Қишки тадбирлар қанчалик пухта ўтказилиб, белгиланган муддатларда бажарилса, баҳорги иш шунчалик осон кўчади, чигит экишни қисқа муддатда ва юқори сифатли тамомлаш имконияти туғилади. Мана шуларни кўп йиллардан буён ўз тажрибаларида синаб келаётган Мирзачўл районидаги «Коммуна» колхозининг пахтакорлари ўтган йили 900 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан давлатга 31 центнердан пахта ҳосили топширишга эришдилар. Улар қўлга киритилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш, бу йилги мўл ҳосил учун ҳар тарафлама пухта замин тайёрлаш мақсадида дала ишларини кундан-кунга авж олдираётирлар.

Азамат пахтакорлар ҳозирданоқ ўз зиммаларига ҳар гектар ердан 38 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар. Улар мана шу аҳдларини амалда бажариш учун ҳормай-толмай меҳнат қилаётирлар.

Колхозда озиқлантирилган пахта майдонларини пешма-пеш шудгор қилиш, дала бошларига маҳаллий ўғит ташиб чиқариш, суғориш шохобчаларини тартибга солиш соҳасида намунали ишлар қилинаётир.

МТСнинг А. Набижонов, Х. Чолбоев, К. Худойбердиев каби моҳир механизаторлари кунлик нормаларини 1,5-2 ҳисса бажариб пахтакорларнинг ҳурматларига сазовор бўлмоқдалар. Улар шу кунгача 800 гектар ерни сифатли шудгор қилдилар.

Колхоз аъзолари маҳаллий ўғит мўл ҳосил гарови эканлигини тушунганлари ҳолда бу соҳада ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар. Ҳозиргача колхоз бўйича 980 тоннадан ортиқ маҳаллий ўғит жамғарилди.

Б. СУВОНОВ.

Илғор колхоз пахтакорларининг ғайрати

Сирдарё районидаги йирик ва юқори ҳосилли Охунбобоев номли колхоз аъзолари ўтган қишлоқ хўжалик йилини катта муваффақиятлар билан якунладилар. Айниқса, пахтачилик соҳасида қўлга киритилган ютуқлар қувончлидир. Пахтакорлар 1250 гектар ернинг ҳар гектаридан 37,5 центнердан ҳосил йиғиб олиб, йиллик планни 104 процент бажардилар. Ҳалол меҳнат колхоз аъзоларига катта даромад келтирди. Биргина пахтачиликнинг ўзидан 7 миллион сўмга яқин даромад қилинди. Колхоз правлениеси ҳар бир меҳнат кунига 25 сўмдан пул, 3,5 килограммдан ғалла тақсимлашни мўлжалламоқда.

Пахта ҳосилини йилдан-йилга ошириш учун курашиб келаётган илғор колхоз аъзолари шу кеча-кундузда қишки тадбирларни амалга ошириб, дала ишларини кучайтирмоқдалар. Бу соҳада 2-МТСнинг ўртоқ Сон Харитон бошлиқ трактор бригадаси механизаторлари колхозчиларга яқиндан ёрдам беришаяпти. Колхоз правлениеси томонидан механизаторларга ҳартарафлама қулай иш шароити яратиб берилганлиги сабабли улар етарли миқдорда ўғит сепилган пахта майдонларининг 90 процентини шудгорлаб қўйдилар.

Колхозда ариқ-зовурларни тозалаш, шудгор қилинган ерларни текислаш ва далага маҳаллий ўғит ташиб чиқариш ишлари ўзаро социалистик мусобақа асосида кенг авж олдирилмоқда.

Ч. ИЛЁСОВ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

Шаҳар транспорти ишидаги камчиликларни тугатиш тадбирлари тўғрисида

Шаҳар транспорти ишидаги камчиликлар тўғрисида гражданлардан кетма-кет шикоятлар тушаётганлиги ва шунингдек район партия конференцияларида Тошкент трамвай-троллейбус тресги ҳамда шаҳар пассажирлар ташиш бошқармаси адресига танқидий мулоҳазалар айтилганлиги муносабати билан Тошкент шаҳар ижроия комитети аҳолига транспорт хизмати кўрсатишни яхшилаш тадбирларини муҳокама қилди.

2, 3, 5, 10 ва 11-трамвай маршрутларининг, 3, 4 ва 5-троллейбус ва 4, 8, 10, 16-автобус маршрутларининг ишини яхшилаш мақсадида шу йил 17 январдан уларнинг ҳаракат графиги қуйидаги тартибда ўзгартирилди:

2-трамвай маршрутида умумий миқдори 27 вагон бўлган 9 трамвай ўрнига 30 вагондан иборат 10 трамвай қатнайди, илгари ҳар 7,4 минутда бир трамвай келиб турса, энди 6,5 минутда келади;

5-трамвай маршрутида 18 вагон ва 9 трамвай ўрнига 20 вагонлик 10 трамвай қатнайди, бу трамвайларнинг ҳар бири 7,4 минут ўрнига 6,7 минутда келиб туради;

10-трамвай маршрутида 32 вагонлик 16 трамвай ўрнига 34 вагонлик 17 трамвай қатнайди, пассажирлар бу трамвайни илгаригидек 5,2 минут эмас, балки 4,8 минут кутадилар;

11-трамвай маршрутига уч вагонлик бир трамвай қўшилиб, улар илгаригидан ярим минут тез қатнайдилар.

4-троллейбус маршрутида 18 ўрнига 19 та троллейбус қатнайди ва уларнинг интервали 4,2 минутдан 3,9 минутга қисқаради.

Шаҳар ижроия комитети трамвай-троллейбус трестига янги троллейбус машинаси олиш биланоқ уни 5-троллейбус маршрутига қўйишни ва Экскаватор заводигача қатнашини таъминлашни топширди.

Трамвай-троллейбус трестига тунги энг сўнгги трамвайни Тўқимачилик комбинати остановкасидан соат 2,07 минутдан олдин жўнатмаслик топширилди.

Пассажирларга автобус транспорти хизматини яхшилаш мақсадида ижроия комитет автотранспортда пассажирлар ташиш бошқармасига шу йил 18 январдан машиналар сонини қуйидагича миқдорда оширишни юклади:

5-маршрутда 4 ўрнига 5 та;

8-маршрутда 18 ўрнига 20 та;

6-маршрутда 6 ўрнига 10 та; бу маршрутдаги машиналар Заводской, Першин кўчалари бўйлаб вокзалгача қатнайдилар.

10-автобус қатнайдиган маршрут Полиграфия ва Кисловодская кўчалари бўйлаб МПС заводигача қатнайдиган қилиб ўзгартирилади.

Абразив, Асбобсозлик заводлари ва бешинчи группа ғишт заводлари ходимларининг талабларига биноан 23 ва 9-автобус маршрутлари туташтирилади ва машиналар Абразив заводидан Весна кўчасигача қатнайди.

Пассажирлар кўп бўладиган соатларда қуйидаги маршрутларда биттадан қўшимча машина қатнайди:

6-жилгородок — Беруний майдони,

Ўзгариш даҳаси — Физкультурная кўчаси,

Революция сквери — Луначарский посёлкаси,

Революция сквери — Консерва заводи,

Комсомол майдони — Оқ тепа даҳаси,

Пушкинский массиви — 4-Жилгородок.

Автотранспортда пассажирлар ташиш шаҳар бошқармасига шаҳар ижроия комитети ҳар қандай шароитда ҳам 3, 4, 5, 8, 10 ва 16-маршрутларда автобусларнинг узлуксиз қатнаб туришини таъминлаш вазифасини юклади. Йўлда бузилиб қолган машиналарни тузатиш учун бевосита йўлларда тўртта кўчма мастерской ишлайди.

Аҳоли яшайдиган янги массивларга транспорт маршрути узайтирилиши муносабати билан транспорт етишмаётганлиги ҳамда корхоналарда иш бошланиши олдидан ва иш тугагач пассажирлар кўпайиб кетаётганлиги учун 1958 йил 1 февралдан бошлаб саноат корхоналарида ишни олдинма-кейин, яъни соат 8, 9 ва 9,5 дан бошлашга ўтиш масаласи қўйилди.

Шаҳар ижроия комитети трамвай-троллейбус тресги ва автотранспортда пассажирлар ташиш шаҳар бошқармаси раҳбарларидан ўз ишларини тубдан қайта қуришни, пассажирларга маданий хизмат кўрсатишни яхшилашни, пассажирлар билан қўпол муомала қилиш ва улардан ошиқча ҳақ олиш каби ҳолларга узил-кесил барҳам беришни талаб қилди.

Кўкламни камчиликсиз кутиб олайлик

(Тошкент район партия конференциясидан)

Ўтган йили картошка, сабзавот ва полиз экинларидан юқори ҳосил етиштирган, чорвачиликни ривожлантириш ҳамда унинг маҳсулдорлигини оширишда яхши натижаларга эришган райондаги Ленин номли, «XX партсъезд», Сталин номли ва бошқа бир қатор колхозларда кўкламги экиш яхши тайёргарлик кўрилган ҳолда кутиб олинмоқда.

Лекин умуман олганда райoннинг кўпгина колхоз ва совхозларида кўклам тайёргарлиги суст бораётир. 7360 гектар экин майдонидан 6315 гектари шудгор қилинган, «Коммунизм», «Сталинград», «Қизил шарқ» ва яна бошқа колхозларда, «Назарбек» совхозида далага маҳаллий ўғит чиқариш, ички суғориш шохобчаларини тозалаш, парникларда кўчат етиштириш қониқарли аҳволда эмас. От-улов, қишлоқ хўжалик машиналари экишга тахт қилиб қўйилмаган. Бу хўжаликларда кўкламга тайёргарлик иши билан банд бўлган кишиларни жуда кам учратиш мумкин. «Назарбек» совхозида ҳали бирорта ҳам ишчи далага чиқмаган ва ҳоказо.

Райком секретари ўртоқ Исамуҳамедов қилган ҳисобот докладида ва делегатларнинг нутқларида кўпроқ кўкламга тайёргарлик ҳақидаги ана шу масалалар ўз ифодасини топди.

Конференцияда район хўжалигининг турли тармоқларини ривожлантириш соҳасида қўлга киритилган муваффақиятлар ҳам қайд қилиб ўтилди.

Шу билан бирга докладда ва кўпчилик делегатларнинг нутқларида район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотларининг бу соҳада йўл қўйган камчиликлари танқид ва ўз-ўзини танқид асосида очиб ташланди. Конференцияда таъкидланганидек район колхозлари ва совхозларида картошка ва сабзавот экинлари 1956 йилга нисбатан кам экилди, давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари топшириш плани адо этилган бўлса ҳам ҳосилдорлик плани бажарилмай қолди. Бир қатор колхозлар, жумладан «Сталинград», «Правда» ва Хрушчев номли колхозларда, «Назарбек» совхозида картошка ҳамда сабзавот экинлари ҳосили жуда камайиб кетди.

Бу, аввало район партия комитетининг қолоқ ва камқувват колхоз ҳамда совхозларга ҳосилни ошириш резервларини қидириб топиш ва улардан фойдаланишда етарли ёрдам бермаганлиги, бундай хўжаликларнинг экономикасини мустаҳкамлаш масаласи райком бюросида малакали ҳал этилмаганлигининг натижасидир.

Конференция қатнашчилари Ленин номли колхоз раиси ўртоқ Х. Отажоновнинг нутқини эътибор билан тингладилар. У 1957 йилда картошка, сабзавот ва полиз экинларидан мўл ҳосил етиштириш, чорвачиликнинг маҳсулдорлигини ошириш соҳасидаги тажрибаларини сўзлаб берди. Ўртоқ Отажонов айтдики, ерларни кузда сифатли шудгор қилиб қўйиш, парникларда барвақт соғлом кўчатлар етиштириш, етарли миқдорда уруғлик, маҳаллий ва минерал ўғитлар тайёрлаш ҳамда ирригация шохобчаларини ҳозирдан бошлаб тартибга солиш мўл ҳосил етиштиришнинг бирдан-бир гаровидир.

Делегатлар МТС директори ўртоқ Тўрахоновнинг нуқул умумий гаплардан иборат дабдабали нутқидан қаноатланмадилар. У ҳамма айбни колхоз раҳбарлари устига қўйиб, ўзини холи тутишга уринди, МТС адресига қилинган танқидларни тан олгиси келмади.

Ўтган йилнинг ярмида райондаги 6 та камқувват колхоз базасида «Назарбек» совхози ташкил этилди. Парник хўжалиги ёмон аҳволда бўлганлиги, экинларни экиш ва парвариш қилиш даврида агротехника қоидалари бузилганлиги ва сув танқислиги сабабли совхоз сабзавотчилик планини бажармади. Совхоз директори ўртоқ Саруханова коллектив ўз хатосини тузатиш учун бу йил астойдил ишга киришгани, ҳозир кўкламга тайёргарлик ишлари қизғин бораётгани ҳақида гапирди.

— Лекин, — деди у, — ўтган йилдаги каби бу йил ҳам сув қийинчилигини бартараф қилиш масалалари билан ҳеч ким қизиқаётгани йўқ. Йирик суғориш шохобчаларини ремонт қилиш ҳали ҳам бошланмаган.

«XX партсъезд» колхозининг раиси ўртоқ Пўлатов жуда тўғри бир масалани ўртага қўйди.

— Қайси бир йиғилишда бўлмасин, — деди у, — давлат планини, мажбуриятимизни бажардик деган гапларни кўп эшитамиз. Аммо, ишлаб чиқариш планининг бажарилиши ҳақида лом-мим дейилмайди. Докладда ҳам, музокараларда ҳам бу тўғрида бир оғиз гап айтилмади. Ваҳоланки, райондаги на бирор колхоз ва на совхоз бу йил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқариш планини бажаргани йўқ. Асосий эътибор мана шу масалага қаратилиши лозим.

Район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Носиров, кўкламги экишга тайёргарлик суст бораётганини кўпгина колхозлар мисолида кўрсатиб ўтди. Парник хўжаликларининг иши, далага маҳаллий ўғит чиқариш, минерал ўғит ташиб олиш, суғориш шохобчаларини тозалаш қониқарсиз аҳволда. Ҳозирги вақтда мавжуд 8 мингдан ортиқ ишчи кучидан фақат 600-700 кишигина дала ишига қатнашмоқда.

Конференцияда идеология ишлари ҳақида ҳам гап бўлди. Район партия комитети, унинг пропаганда ва агитация бўлими партия маорифини яхши йўлга қўйиш, тўгарак ва сиёсий мактабларда машғулотларнинг ғоявий-назарий савиясини ошириш ҳамда қишлоқ аҳолиси ўртасида сиёсий агитацияни кучайтириш ўрнига кўпинча маълумотлар тўплаш билан банд бўлаётганликлари кўрсатилди.

* * *

Район партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум Ш. Исамуҳамедов, Б. П. Абуянчиков ва А. Қодиров ўртоқларни райком секретарлари қилиб сайлади.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

19 ЯНВАРДА

15.00 Болалар учун мультипликацион фильмлар кўрсатилади.
19.30 Саноат ходимлари учун рус тилида эшиттириш.
20.10 Якка созандалар ижросида концерт.
20.50 «Бутуниттифоқ юбилей виставкасида Ўзбекистон рассомлари» деган рус тилида эшиттириш.
21.20 Бадиий фильм — «Талантлар ва муҳиблар».

20 ЯНВАРДА

19.30 «Бутуниттифоқ пахтакор лар қурултойи олдидан» деган эшиттириш.
19.50 Киножурнал.
20.00 Ҳужжатли фильм — «Ёшлар стартда».

Редактор **З. ЕСЕНБОЕВ.**

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА— 19/I да кундуз **Алишер Навоий**, кечқурун **Жазоир, менинг ватаним!**, 21/I да **Йўлчи юлдуз.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 19/I да кундуз **Оққуш кўли**, кечқурун **Бўрон**, 21/I да **Риголетто.**

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 22 ва 23/I кеч соат 8 яримда **Концертлар**. Концертда: Ўзбекистон ССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Ғулом Абдураҳмонов**, Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Жалол Асимов**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Рошель Мордухаев** ва солистлар қатнашади. Музика раҳбари — **Раббим Ҳамдамов.** Билетлар кундуз соат 2 дан сотилади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Гималай айиқларини ўргатувчи **Изабелла Адаскинанинг сўнгги гастроллари.** Бугун уч марта тамоша кўрсатилади (кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да).

«РОДИНА» — кундуз ва кечқурун кенг экранли янги бадиий фильм **Партизан учқуни.**

«ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун янги киноповесть **Кельнлик капитан.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
19 январда
ЎЗБЕК САНЪАТ УСТАЛАРИНИНГ

катта концерти

Концертда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Мукаррама Турғунбоева, Галия Измайлова, Комилжон Отаниёзов,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Саиджон Калонов, Авнер Бараев,** VI Жаҳон фестивали лауреатлари **Фозил Харротов, Қаҳрамон Дадаев,** солистлардан **Берта Давидова, Эргаш Йўлдошев, Раима Ҳакимова, Салоҳиддин Жалилов, «Баҳор» рақс ансамбли, Хоразм музика, ашула ва рақс ансамбли** қатнашади.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 3 дан ва район кассаларида эрталаб соат 11 дан сотилади.

«Қизил Ўзбекистон, «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

IX

Р. 06268. № Б-889.